

TE „PLJEVLJA“ PROSLAVILA 35 GODINA RADA

INTERVJU:

BOŠKO BOŽOVIĆ

U revitalizaciju i modernizaciju

hidroelektrana biće uloženo str. **05.**

još oko 40 miliona eura

AKTUELNOSTI:

Zakonodavni i regulatorni

okvir prilagoditi

potrebi uspostavljanja

organizovanog tržišta

str. **14.**

AKTUELNOSTI:

Naše kolege učestvovala

na međunarodnoj

konferenciji iz oblasti

ZiZNR

str. **18.**

IMENOVANJA:

04.

IMENOVANJA:

Odluka odbora direktora
Šestović novi direktor TE "Pljevlja",
Bambur rukovodilac
Sektora za eksploataciju

INTERVJU:

20.

INTERVJU:

Predsjednik Inženjerske komore
Crne Gore (IKCG) dipl.el.ing. Boris Ostojčić
o aktivnostima ove asocijacije
I strukovno udruženje i ustanova

SNABDIJEVANJE:

23.

SNABDIJEVANJE:

OJ BERANE
Očekujemo bolju naplatu od
prošlogodišnje

SADRŽAJ:

IMENOVANJA

Odluka Odbora direktora
Šestović novi direktor TE "Pljevlja", Bambur
rukovodilac Sektora za eksploataciju

04.

INTERVJU

Dipl. el. ing. Boško Božović, menadžer projekata u
Direkciji za razvoj i inženjering EPCG
U revitalizaciju i modernizaciju hidroelektrana biće
uloženo još oko 40 miliona eura

05.

POVODI

TE "Pljevlja" 21. oktobra proslavila 35 godina rada
Oslonac elektroenergetskog sistema povodi

07.

AKTUELNOSTI

Predstavnici EPCG u posjeti JP Elektroprivreda Hrvatske
zajednice Herceg Bosna d.d. Mostar
Unaprijediti ambijent za povećanje obima saradnje

11.

SNABDIJEVANJE

Uspješno počela akcija "Podijelimo teret 5"
preko 1000 sklopljenih sporazuma za 10 dana

12.

SNABDIJEVANJE

OJ Berane
Očekujemo bolju naplatu od prošlogodišnje

13.

AKTUELNOSTI

Druga regionalna energetska konferencija „Mostar 2017“
Zakonodavni i regulatorni okvir prilagoditi potrebi uspostavljanja
organizovanog tržišta

14.

Naše kolege učestvovala na međunarodnoj konferenciji iz oblasti ZIZNR
Gradimo zaštitu u 21. vijeku

INTERVJU

Predsjednik Inženjerske komore Crne Gore (IKCG)
dipl.el.ing. Boris Ostojčić o aktivnostima ove asocijacije
I strukovno udruženje i ustanova

20.

CRNA GORA

Radulović: Drugi blok TE "Pljevlja" ne ugrožava Pariski sporazum
Uslovi za investiranje u energetiku isti kao u EU

22.

INTERVJU

Ervin Leko, rukovodilac Sektora za trgovinu JP Elektroprivreda
Hrvatske zajednice Herceg Bosna d.d. Mostar
Glas struke presudan u kreiranju otvorenog tržišta

23.

AKTUELNOSTI:

37.

AKTUELNOSTI:

Visokoškolski završili sa stručnim osposobljavanjem

PUTOPIŠNA REPORTAŽA:

40.

PUTOPIŠNA REPORTAŽA:

Ruševine čudesne moći (i dio)

26. PRAVILNIK O ORGANIZACIJI

PREDSTAVLJAMO

Borislav Manojlović, inženjer specijalista za elektro poslove u HE 'Perućica'

30. Duh zajedništva kao podsticaj

REGION

Veće naknade za OIE poskupljuju struju u Republici Srpskoj Ugovor o izgradnji termoelektrane u Pančevu IFC i EBRD: 215 miliona eura za energiju iz obnovljivih izvora Kinezi žele da grade termoelektanu u Sanskom Mostu Vjetropark u Trebinju će godišnje proizvoditi 126 gigavata električne energije

31.

SVIJET

Ugalj i dalje jako važan za SAD Njemačka oborila rekord u proizvodnji električne energije putem vjetroelektrana

Prva plutajuća vjetroelektrana proizvodi struju Isključena struja u 330.000 domaćinstava u Njemačkoj

32.

AKTUELNOSTI

Menadžeri i dio zaposlenih u EPCG prošli, u oktobru, trening iz oblasti komunikacija i timskog rada po programu podgoričke kompanije ID Faktor

Zaposleni su "ogledalo" kompanije Visokoškolski završili sa stručnim osposobljavanjem

35.

DRUŠTVO

Informatori o EPCG spremni za najmlađe

38.

Energija je u znanju

SPORT I REKREACIJA

Kup evropskih šampiona Dragocjeno iskustvo za šahiste Elektroprivrede

39.

Počela Biznis liga Crne Gore u košarci Poraz EPCG na startu

40.

PUTOPIŠNA REPORTAŽA

Ruševine čudesne moći (I dio)

42.

"BUDI U TOKU, BUDI U IGRI"

43.

TESLA MUDRE MISLI

impressum

ELEKTROPRIVREDA

PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA

Doko Krivokapić

IZVRŠNI DIREKTOR

Igor Noveljić

DERIKCIJA ZA LJUDSKE RESURSE

IZVRŠNI RUKOVODILAC

Predrag Krivokapić

SEKTOR ZA KORPORATIVNE

KOMUNIKACIJE

RUKOVODILAC

Rajko Šebek

rajko.sebek@epcg.com

SPECIJALISTA ZA INTERNU KOMUNIKACIJU

Mitar Vučković

mitar.vuckovic@epcg.com

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Miodrag Vuković

miodrag.vukovic@epcg.com

REDAKCIJA

Olivera Vulanović

olivera.vulanovic@epcg.com

Marko Burić

marko.buric@epcg.com

Danica Janković

danica.jankovic@epcg.com

KOMPJUTERSKA OBRADA

DPC D.O.O. Podgorica

Adresa redakcije:

Ulica Vuka Karadžića 2 Nikšić

Tel/fax: 040/204-223

E-mail: list.epcg@epcg.com

Web site: www.epcg.com

Izdavač: Elektroprivreda

Crne Gore AD Nikšić

Tiraž: 1200

Štampa: Grafo group D.O.O. Podgorica

IMENOVANJA

ODLUKA ODBORA DIREKTORA

ŠESTOVIĆ NOVI DIREKTOR TE "PLJEVLJA", BAMBUR RUKOVODILAC SEKTORA ZA EKSPLOATACIJU

Marko Burić

Odbor direktora EPCG na X sjednici, održanoj 03. novembra, imenovao je Vladimira Šestovića za direktora TE "Pljevlja", a Amera Bambura za rukovodioca Sektora za eksploataciju u TEP.

Vladimir Šestović rođen je 1975. godine. Diplomirao je na Mašinskom fakultetu u Kragujevcu, 2004. godine. Radno iskustvo prvo je sticao u Rudniku uglja Pljevlja, gdje je od 2004. do 2006. godine bio operativni inženjer u sektoru održavanja. Nakon toga, do 2007. godine radio je u kompaniji "Vektra-Jakić" u Pljevljima kao glavni inženjer za mašinsko održavanje. Prije nego što je stigao u TE "Pljevlja" bio je zaposlen u Srednjoj stručnoj školi, takođe u Pljevljima, kao nastavnik stručne grupe predmeta. Od 2008. radi u termoelektrani U Pljevljima. U početku je bio vođa smjene, zatim glavni inženjer za održavanje kotlovske postrojenja, a na mjesto direktora dolazi sa pozicije rukovodioca Sektora za operativnu kontrolu i planiranje i Sektora za

održavanje. Šestović je, između ostalog, osmislio i vodio rekonstrukciju kotlovske postrojenja i kapitalni remont turbinske postrojenja prvi put samostalno u istoriji rada TE "Pljevlja", zatim novi način loženja kotlovske postrojenja i novi način vođenja turbinske postrojenja, a takođe je osmislio i implementirao povećanje radne snage bloka sa 218,5 MW na 225 MW.

Amer Bambur je rođen 1970. godine, diplomirao je na Mašinskom fakultetu u Podgorici na smjeru proizvodno mašinstvo 1999. godine. Od 2001. radi u Elektroprivredi Crne Gore. Obavljao je poslove inženjera za analizu i kontrolu procesa proizvodnje, a od 2009. godine radio je na poslovima inženjera za TSU (Tehnički sistem upravljanja). Stekao je sertifikate na Siemens Akademiji: System setup, fail-safe Systems u Njemačkoj.

Vladimir Šestović

Amer Bambur

INTERVJU

DIPL. EL. ING. BOŠKO BOŽOVIĆ,
MENADŽER PROJEKATA U DIREKCIJI ZA RAZVOJ I INŽENJERING EPCG

U REVITALIZACIJU I MODERNIZACIJU HIDROELEKTRANA BIĆE ULOŽENO JOŠ OKO 40 MILIONA EURA

Dipl. el. ing. Boško Božović

Mitar Vučković

Ako se pogonska spremnost uzima kao najvažniji pokazatelj stanja jedne elektrane, onda se za velike hidroenergetske objekte u sastavu EPCG, s pravom može konstatovati da su, bez obzira na veoma dug period eksploatacije, u izuzetnoj kondiciji. O tome najbolje svjedoče dobri proizvodni rezultati koje, u zavisnosti od hidroloških prilika, u kontinuitetu postižu i „Perućica“ i „Piva“, ističe u razgovoru za list „Elektroprivreda“, menadžer projekata u Direkciji za razvoj i inženjering EPCG, Boško Božović. Božović navodi da je visoka pogonska spremnost proizvodnih objekata EPCG, rezultat kvalitetnog redovnog održavanja, ali još i više realizacije veoma značajnih projekata revitalizacije elektrana u okviru kojih su rekonstruisana i modernizovana elektromašinska postrojenja, oprema i građevinski objekti.

Šta je sve, do sada, bilo obuhvaćeno projektima revitalizacije i modernizacije hidroenergetskih objekata?

Elektroprivreda Crne Gore je u revitalizaciju i modernizaciju hidroelektrana: „Piva“ i „Perućica“ do sada uložila preko 35 miliona eura. To najbolje svjedoči o tome sa koliko pažnje i ozbiljnosti naša kompanija pristupa realizaciji projekata koji obezbjeđuju visoku pogonsku spremnost, pouzdanost i produžavaju radni vijek elektrana.

Uzimajući u obzir činjenicu da je HE „Perućica“, gotovo dvije decenije starija od HE „Piva“, prvi agregat u funkciji je od 1960. godine, projekat njene rekonstrukcije i modernizacije postavili smo kao prioritetni zadatak. Do sada smo, u okviru prve faze projekta, rekonstruisali hidrograđevinske objekte, obnovili i modernizovali hidromašinsku i elektro opremu na prvih četiri agregata koji su najduže u eksploataciji. Na dovodnim kanalima Zeta I i Zeta II, ukupne dužine oko 12 km, pored sanacije i sprječavanja gubitaka vode, povećan je protočni kapacitet za rad sa postojećom ukupno instalisanom snagom od 307 MW sa svih sedam agregata, ali i za budući rad elektrane sa povećanjem snage, ugradnjom osmog agregata. Sanacijom kompezacionog bazena eliminisani su gubici vode, a rekonstrukcijom je povećana regulaciona zapremina za rad elektrane sa sadašnjom instalisanom snagom, ali i za budući rad elektrane nakon povećanja snage.

Rezultat svih ovih aktivnosti, pored obezbjeđenja visoke pogonske spremnosti i bezbjednosti pogona, jeste i produžetak eksploatacionog vijeka četiri prva agregata ukupno instalisane snage od 152 MW, što je polovina ukupno instalisanih kapaciteta HE „Perućica“. Uz to, rekonstruisali smo i neka druga, zajednička postrojenja i opre-

mu elektrane. Između ostalog, na šest agregata „Pelton“, turbinska radna kola su zamijenjena novim. Vrijednost do sada realizovanih projekata revitalizacije i modernizacije „Perućice“ je preko 28 miliona eura, a njihovo finansiranje EPCG je, najvećim dijelom, obezbijedila iz sopstvenih, ali i sredstava KfW banke. Inače, u okviru finansijske saradnje Crne Gore i Njemačke, KfW banka obezbijedila je ukupno 8,58 miliona eura. Od tog iznosa pet miliona eura odnosilo se na donaciju.

I za revitalizaciju i modernizaciju postrojenja i opreme u HE „Piva“, 17 miliona eura obezbijedeno je iz kredita KfW banke. Milion eura bila je donacija.

U „Pivi“ smo, inače već rekonstruisali i modernizovali kompletnu elektro opremu u visokonaponskom postrojenju, dio elektro opreme na agregatima i dio hidromehaničke opreme elektrane. Ukupna vrijednost realizovanih projekata je oko 7 miliona eura.

Koji projekti su trenutno aktuelni?

U HE „Piva“, u toku je projekat rekonstrukcije i modernizacije sva tri proizvodna agregata, svaki po 120 MVA snage, i postrojenja sopstvene potrošnje elektrane. Projektovanim obimom re-

INTERVJU

konstrukcije i modernizacije, postojeći sistemi turbinske regulacije, monitorin- ga, automatskog upravljanja agregati- ma i postojenjima sopstvene potrošnje kao i elektranom u cjelini, biće moderni- zovani i zamijenjeni novim, savremenim i tehnološki naprednijim rješenjima. Za- mijenićemo i dio hidromašinske opre- me agregata, kao i glavna postrojenja sopstvene potrošnje.

U toku je postupak evaluacije i ocjene ponuda pristiglih na međunarodni ten- der čije otvaranje je bilo u septembru. S obzirom na to da su za taj posao zainte- resovane referentne evropske kompani- je za tu oblast: Andritz Hydro iz Austri- je, General Electric Hydro iz Francuske, Voith Hydro iz Austrije te Litostroj iz Slovenije i ABB iz Italije koji su dostavili zajedničku ponudu, siguran sam da će, bez obzira čija ponuda bude ocijenjena najpovoljnijom, Elektroprivreda Crne Gore posao ugovoriti sa vrhunskim izvođačem koji će primijeniti najbolja tehnička rješenja i opremu visokog kva- liteta, što će garantovati dugogodišnje, pouzdano i efikasno funkcionisanje te elektrane i u budućnosti. Sa KFW ban- kom ugovoreno je kreditiranje ovog projekta čija realizacija će početi 2018. godine sa namjerom da bude završena do 2020.

Aktuelan je i projekat revitalizacije HE „Perućica“. Intezivno radimo na izradi projektne i tenderske dokumentacije za narednu, drugu fazu projekta, u okvi- ru koje ćemo rekonstruisati i dograditi preostale hidrograđevinske objekte dovodnog sistema, zatim obnoviti i modernizovati hidromehaničku opre- mu, hidromašinsku i elektro opremu preostalih proizvodnih agregata i po- strojenja koji nisu bili obuhvaćeni pr- vom fazom projekta. Izrada projektne i tenderske dokumentacije je veoma va- žan korak u revitalizaciji i od kvaliteta te dokumentacije u velikoj mjeri zavis- i kvalitet i konačan uspjeh tog važnog projekta. Posao smo ugovorili sa kom- panijom Energoprojekt Hidroinženje- ring iz Beograda koja je kao projektant „Perućice“ od početka prisutna u svim fazama njene izgradnje i rekonstrukcije. Planiramo da prve tenderske postupke za izbor izvođača radova i isporučio- ca opreme pokrenemo u drugoj polovini naredne godine.

Koje efekte možemo očekivati od reali- zacije ovih projekata?

Bez projekata revitalizacije nije mogu- će održati visoku pogonsku spremnost elektrana, produžiti eksploatacioni vijek i obezbijediti da elektrana radi bezbjedno bez rizika od havarija. Je- dan od efekata revitalizacije je i pove- ćanje instalisane snage elektrane, time i proizvodnje. Projektom revitalizacije „Perućice“ eliminisana su ograničenja sistema zbog kojih je elektrana i u peri- odu izuzetno povoljne hidrologije radila snagom manjom od instalisane. Elektra- na već nekoliko godina bezbjedno radi sa instalisanom snagom što je direktno uticalo i na povećanje proizvodnje, a što je bio jedan od glavnih ciljeva revi- talizacije. Pored toga, rekonstrukcija i dogradnja hidrograđevinskih objekata priprema je za konačnu fazu izgrađe- nosti „Perućice“ koja podrazumijeva ugradnju osmog agregata.

Ne treba zaboraviti ni to da će nakon revi- talizacije obje elektrane biti potpuno os- posobljene za pružanje usluga regulacije elektroenergetskom sistemu Crne Gore, nuđenje i prodaju tih usluga na tržištu.

Šta je planirano u narednom periodu?

Projekti revitalizacije hidroelektrana moraju se nastaviti. Plan je da se dru- ga faza revitalizacije „Perućice“ nastavi već u narednoj godini. U građevinskom dijelu projekta predviđena je rekon- strukcija i dogradnja kanala: Opačica i Moštanica za vezu sa akumulacijama: Slano i Krupac. Sva hidromehanička oprema na zatvaračnicama treba da se

rekonstruiše i modernizuje. U elektrani predstoji rekonstrukcija preostala tri proizvodna agregata ukupno instalisa- ne snage 155 MW i rekonstrukcija viso- konaponskog postrojenja. Od velikog značaja je i planirana ugradnja opreme za hidrološko-hidraulička mjerenja i implemetacija integralnog informacio- nog sistema upravljanja koji će, između ostalog, omogućiti bolje upravljanje i optimizaciju korišćenja vodnog poten- cijala. Navedeni projekti bi se realizovali u periodu od pet godina. Za realizaciju navedenih projekata druge faze revita- lizacije „Perućice“ procijenjena vrijed- nost ulaganja je oko 28 miliona eura. Uz sredstva koja će se investirati u HE „Piva“, EPCG će u revitalizaciju i moder- nizaciju svojih velikih hidroenergetskih sistema u narednom periodu uložiti oko 40 miliona eura.

Inače, u okviru Direkcije za razvoj i inže- njeri Elektroprivrede Crne Gore formi- ran je projektni tim za implementaciju projekata revitalizacije hidroelektrana: „Perućica“ i „Piva“. U timu su diplomira- ni inženjeri građevinske, hidrogeološke, mašinske, elektro i IT struke, različitih specijalnosti. Članovi tima posjeduju i znanje i bogato iskustvo stečeno na re- alizaciji složenih projekata revitalizacije naše dvije velike hidroelektrane. Svi oni uspješno su i predano radili i učestvo- vali u svim fazama realizacije projekata, uključujući izradu projektne i tenderske dokumentacije, tenderske procedure nabavke i ugovaranja, pregled i ovjeru projektne i druge tehničke dokumenta- cije izvođača radova i isporučio- ca opre- me, kao i ispitivanja u fabrici, montažu opreme, ispitivanja i puštanja u pogon.

Arhiva: Iz pogona HE „Perućica“

POVODI

TE "PLJEVLJA" 21. OKTOBRA PROSLAVILA 35 GODINA RADA

OSLONAC ELEKTROENERGETSKOG SISTEMA

Sektor za korporativne komunikacije

Koliko je termoelektrana "Pljevlja" značajan proizvodni objekat pokazalo se i ove godine, kada je zbog izrazito sušnog perioda radila punim kapacitetom i održala stabilnost elektroenergetskog sistema. TE "Pljevlja" je u prethodnom periodu bila okosnica u proizvodnji električne energije. Angažovanje hidroelektrana, HE "Perućica" i HE "Piva", svedeno je na minimum. Hidroelektrane su korišćene samo u satima kada je potrošnja na maksimumu i kada su na tržištu cijene električne energije bile visoke.

TE "Pljevlja" je zaključno sa oktobrom ove godine proizvela 1.060 GWh električne energije, dva odsto više od plana, a čak 14% više u odnosu na proizvodnju ostvarenu u istom periodu prošle godine.

TE "Pljevlja" bilježi ove godine odlične rezultate zahvaljujući, između ostalog, dobro odrađenom remontu. Novoimenovani direktor TE "Pljevlja", Vladimir Šestović, naglašava da su ovogodišnji radovi značajni po tome što su inženjeri

TE, prvi put samostalno vodili i nadzirali tok i planiranje radova na turbinskom postrojenju.

- S obzirom na to da je oprema u elektrani ruske proizvodnje, prethodne remonte su nadzirali, planirali i vodili specijalisti iz te zemlje. Ipak, ove godine to nije slučaj, jer smo samostalno razradili plan remonta, a za izvođače radova angažovali eksterne radnike - kazao je Šestović, koji je ove godine bio i vođa remonta.

Značajna stvar po kojoj se ovogodišnji remont ističe je i novčana ušteda. Izvršni rukovodilac FC Proizvodnja, Luka Jovanović, navodi da je to posljedica izuzetne efikasnosti u obavljanju poslova, zahvaljujući čemu je značajno skraćen planirani rok za izvođenje remonta.

Jovanović je istakao da su kontinuirana ulaganja u ovaj objekat, koja su dostigla 60 miliona eura za prethodnih deset godina, rezultirala pozitivnim efektima u pogledu povećanja snage (početna

snaga je bila 210 MW, a sada iznosi 225 MW) i pouzdanosti rada elektrane.

- Na osnovu ovih ulaganja, kroz dimenziju pouzdanosti, iskorišćenosti kapaciteta i tehnoloških unapređenja, dostignut je takav nivo da u narednih 100.000 sati rada TE nema potrebe za kapitalnim ulaganjima i složenijim rekonstrukcijama, osim u ekološku sanaciju prvog bloka, koja je planirana u naredne tri godine. Vrijednost ove investicije je planirana na iznos od oko 40 miliona eura, a sve u cilju usklađivanja rada sa direktivama EU iz oblasti zaštite životne sredine - dodao je Jovanović.

Ekološka sanacija prvog bloka TE "Pljevlja" trebalo bi da počne 2018, a da traje do 2020. godine.

Šestović navodi da je veći dio posla na kotlovskom postrojenju završen i to u domenu smanjenja azotnih oksida iz dimnih gasova.

POVODI

Luka Jovanović

- Otpad iz TE više neće ići na Maljevac, već će se raditi inertizacija otpada pomoću gipsa i kreča tako da ćemo dobijati savršen materijal za podloge saobraćajnica, a višak će nesmetano biti odlagan u kop Rudnika uglja – kazao je Šestović.

On podsjeća da su ranije ekološke rekonstrukcije rađene na kotlovskom postrojenju gdje je vršena redukcija azotnih oksida na nivo od 400 miligrama po kubnom metru (mg/Nm³), što su tada bile dozvoljene granice.

- Sada su uslovi strožiji, pa njihovo nepoštovanje povlači sankcije, čak i zatvaranje TE.

Najstrožija ekološka norma zadovoljena je rekonstrukcijom iz 2009. godine kada je na elektrofilterskom urađena izrada novog postrojenja koje radi u granicama do 20 mg/Nm³.

Tokom radova 2007. godine, izvršena je i rekonstrukcija kotlovskog postrojenja. Ventilatori dimnih gasova su takođe zamijenjeni, a 2014. godine i ventilatori svježeg vazduha. Rekonstruisano je i mlinsko postrojenje kada su urađeni: gorionici, kanali ugljene prašine, separatori, razdjelnici ugljene prašine i pogonski motori sa duplim ležajevima.

Značajni radovi odrađeni su i na turbinom postrojenju.

- Turbina je rekonstruisana 2009. godine. Rekonstruisan je cilindar niskog pritiska i zamijenjene lopatice regulacionog stepena sa dijafragmom na cilindru visokog pritiska. 2012. godine izvršena je zamjena lopatica od 21-23 stepena cilindra srednjeg pritiska. Ovim su se stekli uslovi da turbina može da ostvari snagu od 229 MW. Kako je bilo određenih problema na kotlovskom postrojenju i rashladnom sistemu turbinskog postrojenja, njihovim rješavanjem, bolje reći rekonstrukcijom i promjenom režimne karte loženja, prošle godine su se stekli uslovi da TE ostvaruje snagu od 225 MW. Ovogodišnjim remontom na turbinskom postrojenju su se stekli uslovi da ostvarimo i ciljanih 229 MW - istakao je novi direktor TE "Pljevlja", Vladimir Šestović.

Kako navode u TE, buduća ekološka rekonstrukcija obuhvatiće rad na novim sistemima za odsumporavanje dimnih gasova i azotnih oksida, rad na elektrofilterskom postrojenju, dogradnji postrojenja i izgradnji novog sistema za prečišćavanje otpadnih voda, kao i zamjenu teškog mazuta sa lakim lož uljem, uklanjanje azbestnih materijala, te rekonstrukciju sistema unutrašnjeg transporta pepela i šljake, a radovima će se postići i smanjenje buke kao i novi sistem za toplifikaciju Pljevalja.

Jovanović i Šestović smatraju da ekološka rekonstrukcija TE predstavlja novu šansu za razvoj, ne samo za Pljevlja, već i za cijelu Crnu Goru.

Termoelektrana, nakon reorganizacije kompanije, zapošljava 171 radnika, a njihov odgovoran odnos prema poslu je garancija poverdanog rada ovog objekta. Termoelektranu čine upravo njeni zaposleni, čija posvećenost zahtjevnim radnim obavezama zaslužuje punu pažnju javnosti, jer zahvaljujući njima i ovom objektu, održava se stabilnost elektroenergetskog sistema.

U DIMNJAK UGRAĐENO 3.100 m³ BETONA I 800 TONA BETONSKOG ŽELJEZA

Kamen-temeljac za izgradnju TE "Pljevlja" postavljen je 20. novembra 1974. godine.

Sredinom septembra 1978. godine radnici preduzeća "Vatrostalne" iz Zenice počeli su betoniranje 250 metara visokog dimnjaka, koji je bio najvišoj u Crnoj Gori, a nakon dimnjaka TE "Trbovlje", najvišoj u ondašnjoj Jugoslaviji. U osnovu dimnjaka ugrađeno je 26 stubova, koji su 25 metara ukopani u zemlju. Prečnik dimnjaka u osnovi je 22 metra, a u kruni 8 metara. Istovremeno, intenzivno se radilo na brani Otilovići na Čehotini i cjevovodu kojim je trebalo dovesti vodu iz akumulacionog jezera za snabdijevanje i rashlađivanje postrojenja.

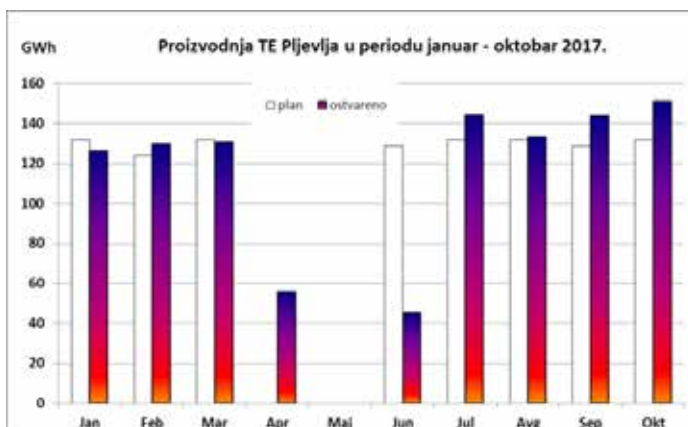
Sredinom marta 1979. godine završeni su radovi na glavnom pogonskom objektu i najveći dio građevinskih radova na konstrukciji i mašinskoj hali.

U tom periodu na izgradnji TE "Pljevlja" radilo je oko 30 preduzeća iz svih krajeva Jugoslavije. Poslove uvoza za TE je obavljala "Industrijaimport" iz Titograda, a špediterske poslove "Zetatrans".

U martu 1979. godine investitor je potpisao ugovor s građevinskim preduzećem "Crna Gora" iz Nikšića o izgradnji brane oko deponije pepela i šljake. Posao je bio vrijedan 135 miliona dinara, rok izgradnje 12 mjeseci, a u branu je trebalo ugraditi 450.000 metara kubnih materijala. Za normalan rad elektrane predviđena je eksploatacija površinskog kopa "Borovica", a radovi na otvaranju ovog kopa bili su u završnoj fazi krajem jula 1979. godine. Predviđano je da će taj kop elektrani isporučivati 1,2 miliona tona uglja godišnje.

Brana u Otilovićima, visoka 59 metara, bila je u oktobru 1979. godine pri kraju izgradnje, a duž cjevovoda od brane do termoelektrane sagrađen je moderan put. Radovi na 250 metara visokom dimnjaku termoelektrane završeni su 8. juna 1979. godine. Na njemu je radilo oko 80 radnika i u dimnjak su ugradili 3.100 m³ betona i 800 tona betonskog željeza.

Sljedeći zadatak je bio unutrašnje oblaganje dimnjaka vatrostalnom opekom, što je trebalo da traje oko 5 mjeseci. Radnici su se sa glavnog dimnjaka prebacili na gradnju rashladnog tornja, koji je u osnovi širok 7, a u kruni 55 metara. Njegova visina je

POVODI

93 metra, a za njegovu gradnju bilo je neophodno 5.000 m³ betona i 1.200 tona betonskog željeza.

Nakon četiri odlaganja, zagrijavanje kotla u TE "Pljevlja" počelo je 4. septembra 1982. godine. To je trebalo da traje do početka oktobra, nakon čega su se iz TE „Pljevlja“ očekivali prvi kWh električne energije. Termoelektrana je puštena u probni rad 21. oktobra 1982. godine kada su iz nje potekli prvi kWh u elektroenergetski sistem Crne Gore. Tada je pušten u rad jedan blok instalisane snage 210 MW i planirane godišnje proizvodnje od 1146 GWh električne energije.

Krajem sedamdesetih godina TE "Pljevlja" bila je najveća i najznačajnija investicija u Crnoj Gori. Vrijednost radova procijenjena je na 4 milijarde dinara.

Od početka rada 21. oktobra 1982. godine do 31. decembra 2016. godine na pragu termoelektrane proizvedeno je 33.132.625 MWh električne energije. Rekordne 2011. godine proizvedeno je 1.452.277 MWh električne energije.

AKCIJA KLUBA DDK EPCG POVODOM DANA TE "PLJEVLJA" PRIKUPLJENO 16 JEDINICA KRVI

Klub DDK EPCG organizovao je 20. oktobra tradicionalnu akciju dobrovoljnog darivanja krvi u Pljevljima. Akcija, koja je organizovana povodom Dana TE "Pljevlja" (21. oktobar) opravdala je očekivanja. Odazvalo se 18 davalaca, a prikupljeno je 16 jedinica životne tečnosti.

Klub DDK EPCG u 2017. obilježava deceniju postojanja i uspješnog doprinosa dobrovoljnom davalaštvu krvi u Crnoj Gori, pa je to bio i povod da donacijom obraduje Odjeljenje za transfuziju krvi u Pljevljima. Naime, naš klub je donirao sredstva za nabavku ormara za kartoteku.

35 GODINA TE "PLJEVLJA" IZ UGLA ZAPOSLENIH

Josif Čolović: Energetska dragocjenost Crne Gore

Čolović, rukovalac bloka u TE Pljevlja, imao je prilike da prati rad i razvoj ovog gigantskog objekta od samih početaka, čak i prije nego što je, 21. oktobra 1982. godine, izvedena prva sinhronizacija na mreži. Naime, kao mlad čovjek bio je poslat u Tuzlu, na specijalizaciju, kako bi se pripremio za buduće poslove u TE. Kad se vratio bio je spreman da se uključi u pripremne radove na ovom grandioznom objektu. Prošao je sve poslove njegovog ranga, od najmanje komplikovanih do najznačajnijih: od mašiniste turbine i kotla do rukovaoca kotla i, danas, bloka.

Sa ličnog aspekta, Čolović ističe da je imao sreću što je sve ove godine proveo u stabilnoj firmi, uz stalan posao i redovnu platu. Riješio je i stambeno pitanje, a sve to predstavljalo je jak stimulan da se radni zadaci obavljaju što se najbolje moglo, krajnje profesionalno i odgovorno.

Poslije tri i po decenije rada, Čolović zaključuje da je jedino smjenski rad nešto što mu je padalo malo teže, međutim, mirio se sa tim jer je znao da je to neminovnost posla.

Čolović je mišljenja da je TE Pljevlja energetska dragocjenost Crne Gore pogotovo u situaciji kad nedostaje električne energije. Rezerve uglja još uvijek su dovoljne za njen nesmetan rad, što je velika prednost jer nije zavisna od obnovljivih izvora energije.

Josif Čolović

Kenan Ciguljin: Uticaj na razvoj cijelog kraja

Kenan Ciguljin, pomoćni radnik na dopremi uglja, od 2008. godine radi u TE Pljevlja, a od prije tri godine

zaposlen je za stalno. Kaže da mu je zaposlenje u Termoelektrani promijenilo život, pogotovo što je imao sreću da dođe u jaku firmu i stabilan kolektiv. Planira da nastavi dalje sa školovanjem, da završi Tehničku školu, što, opet, ne bi mogao bez posla u Termoelektrani koji mu je pomogao da sredi svoje finansije i zbrine porodicu.

Ciguljin ističe da TE ima veliki značaj, kako za cijelu Crnu Goru i njenu energetska stabilnost, tako i za grad Pljevlja i njegov prosperitet. Ovaj energetska džin imo je, a imaće i dalje, veliki uticaj na razvoj cijelog ovog kraja. Uz savremene mjere ekološke zaštite taj uticaj će biti pozitivan u svakom segmentu njenog djelovanja, kaže Ciguljin.

Kenan Ciguljin

Lovćen lojalnost program

Udružite osiguranja,
sakupljajte bodove
i ostvarite
do 50 % popusta

Lovćen lojalnost program jedinstvenim sistemom udruživanja osiguranja i zbrajanja bodova povezuje osiguranja, čime ostvarujete popuste na:

- osiguranja kuće/stana
- kasko osiguranja motornih vozila AK
- turistička osiguranja
- osiguranja odgovornosti...

**Više polisa osiguranja,
veća ušteda.**

Nova osiguranja, dvostruki bodovi

Već sa dva osiguranja ste u programu

www.lo.co.me

020 404 404

AKTUELNOSTI

PREDSTAVNICI EPCG

U POSJETI JP ELEKTROPRIVREDA HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG BOSNA D.D. MOSTAR

UNAPRIJEDITI AMBIJENT ZA POVEĆANJE OBIMA SARADNJE

Mitar Vučković

Sastanak u JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosna

Analiza dosadašnje saradnje, kao i razmjena iskustava u operativnom radu, u planiranju proizvodnje i kupoprodaji električne energije, bila je tema bilateralnog sastanka izvršnog rukovodioca Direkcije za upravljanje energijom EPCG, Darka Krivokapića, njegovih najbližih saradnika i rukovodioca Sektora za kontrolu projekata, planiranje i izvještavanje u FC Proizvodnja, Momira Grbovića, sa direktorom Ervinom Lekom i drugim najodgovornijim ljudima u Sektoru za trgovinu električnom energijom Elektroprivrede Hrvatske zajednice Herceg Bosna, 18. oktobra, u Mostaru.

Sagovornici su konstatovali da je dosadašnja saradnja na zavidnom nivou, ali da bi trebalo iskoristiti sve mogućnosti usmjeren na dalje povećanje međusobnog prometa, kako bi se dostigao nekadašnji obim trgovine dviju elektroprivrednih kompanija. Sagledavši trenutni ambijent na energetske tržištima Crne Gore i Bosne i Hercegovine, kao jedan od osnovnih uzroka manjeg obima međusobne razmjene označen je, trenutno važeći regulatorni okvir u Crnoj Gori, koji kao uslov za obavljanje trgovine na granici sa crnogorskim sistemom propisuje obavezu obezbjeđenja bankarskih garancija. U tom smislu, nepovoljnom je ocijenjena i činjenica da plaćanje takse za evidentiranje ugovora

Operatoru tržišta električne energije u Crnoj Gori (COTEE) pada na teret kompanija koje prodavaju električnu energiju na granicama Crne Gore.

Sagledavši načine integracije obnovljivih izvora energije (OIE) u elektroenergetskim sistemima Crne Gore i BiH, učesnici sastanka su zaključili da je u Bosni i Hercegovini u izradi pragmatičniji model koji će EPCG poslužiti kao dobar primjer u kom pravcu treba kreirati podsticajne mjere za povlašćenje proizvođače električne energije u našoj zemlji.

Predstavnici dviju kompanija priliku za unapređenje međusobne saradnje vide i u fleksibilnosti reverzibilne hidroelektrane „Čapljina“. Naime, konstatovano je da nedostatak izvora na fosilna goriva u proizvodnim kapacitetima EPHZHB otvara mogućnost bolje valorizacije noćne energije iz TE „Pljevlja“, koju bi EPHZHB otkupljivala, dok bi kada PHE „Čapljina“ radi u pumpnom režimu, EPCG, zauzvrat dobijala dnevnu energiju po znatno povoljnijoj cijeni od trenutne na veleprodajnom tržištu.

JP EPHZHB d.d. Mostar, jedno je od tri javna elektroprivredna preduzeća u Bosni i Hercegovini koja se bave proizvodnjom, distribucijom i snabdijevanjem električnom energijom. Prisutna je u 35 opština Federacije Bosne i Hercegovine sa više od 190 hiljada kupaca električne energije. Od kupaca na 110 kV naponskom nivou, najveći je Aluminij d.d. Mostar. Električnu energiju proizvodi u sedam hidroelektrana ukupno instalisane snage oko 860 MW, i to: HE „Rama“, PHE „Čapljina“, HE „Mostar“, HE „Jajce I“ i „Jajce II“, HE „Peć Mlini“ i HE „Mostarsko blato“. U vlasništvu države je 90 odsto kapitala kompanije, dok 10 odsto čine ostali akcionari.

U Dispečerskom centru Elektroprivrede Hrvatske zajednice Herceg Bosna

SNABDIJEVANJE

USPJEŠNO POČELA AKCIJA "PODIJELIMO TERET 5"

PREKO 1000 SKLOPLJENIH SPORAZUMA ZA 10 DANA

Miodrag Vuković

Miloš Bigović

Elektroprivreda Crne Gore je prije četiri godine pokrenula akciju "Podijelimo teret", kako bi domaćinstvima, koja imaju dugovanja po osnovu utrošene električne energije, omogućila da dug što jednostavnije otplate. Imajući u vidu da je akcija odlično prihvaćena, kao i da je interesovanje potrošača veliko, 1. novembra 2017. godine počeo je još jedan ciklus ove akcije, "Podijelimo teret 5".

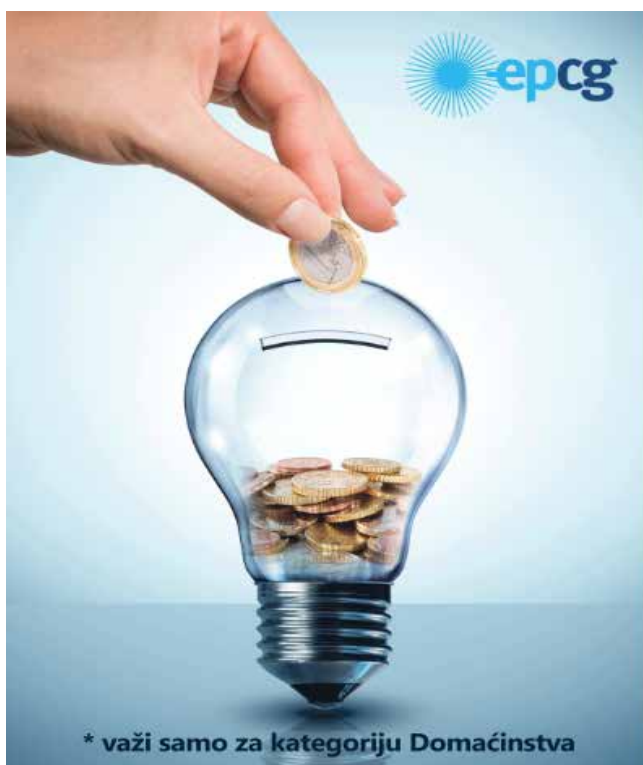
- Mislim da je akcija "Podijelimo teret 5" uspješno startovala, jer već sada nakon samo deset dana trajanja akcije imamo dobar odziv naših kupaca, koji su se opredijelili da iskoriste povoljnosti koje im je EPCG ponudila za izmirenje duga koji imaju po osnovu računa za električnu energiju – kaže Miloš Bigović, rukovodilac Sektora za operativne poslove FC

Snabdijevanje.

- Zasada, kao što je je i očekivano u odnosu na broj kupaca, najbolji odziv imamo u OJ Snabdijevanja u Podgorici, Nikšiću i Bijelom Polju. Do danas je u našim OJ 1037 kupaca iskoristilo mogućnost da sklopi sporazum po povlašćenim uslovima u okviru akcije "Podijelimo teret 5", te na taj način ostvari povoljnosti u izmirenju duga za utrošenu električnu energiju. Povoljnosti su prestanak obračuna zatezne kamate uz povlačenje pokrenutih prijedloga za izvršenje, odlaganje naplate troškova javnih izvršitelja, kao i izbjegavanje obustave snabdijevanja električnom energijom sve dok kupac uredno izmiruje obaveze koje su definisane sporazumom – dodaje Bigović.

- Očekujem da će u narednom periodu, tačnije kada kupci dobiju račune za oktobar, odziv biti još veći i da će ovaj ciklus akcije naići na pozitivan odgovor od strane naših kupaca, kao što je to bio slučaj u prethoda četiri ciklusa – zaključuje Bigović.

Od pokretanja akcije Podijelimo teret, 61.299 domaćinstava je iskoristilo mogućnost da koristi povoljnosti koje ona nudi. Trenutno je aktivno 18.481 protokola, a čak 5.241 domaćinstava je kroz akciju u potpunosti izmirilo svoja dugovanja i prešlo u redovne tokove plaćanja. Akcija je, između ostalog, doprinijela i zaustavljanju trenda rasta dugovanja domaćinstava. Akcija „Podijelimo teret 5“ će trajati do kraja decembra tekuće godine.

* važi samo za kategoriju Domaćinstva

PODIJELIMO TERET 5

ISKORISTITE JEDINSTVENU
MOGUĆNOST

TOKOM NOVEMBRA I DECEMBRA

- OTPLATA DUGA U
FIKSNIM RATAMA OD 20 EURA

- BEZ UČEŠĆA I BEZ ZATEZNE KAMATE

Domaćinstva sa dugom za utrošenu električnu energiju, bez obzira na njegovu visinu, kao i domaćinstva kojima ističu protokoli mogu se uključiti u akciju PODIJELIMO TERET 5.

SNABDIJEVANJE

OJ BERANE

OČEKUJEMO BOLJU NAPLATU OD PROŠLOGODIŠNJE

Dragoljub Petrić

Olivera Vulanović

Organizaciona jedinica Berane pokriva područje od pet opština na sjeveru Crne Gore. Uprkos tome što je poznato da je tamošnja privredna situacija izuzetno loša, rezultati naplate su, evidentno, poboljšani. Naime, analizirajući period od decembra prošle godine, do kraja septembra 2017. godine, u OJ Berane konstatuju da su potraživanja u naplati računa za utrošenu električnu energiju smanjena.

Jezikom brojki jasno se vidi da je naplata rasla, informisao nas je o ovom segmentu rada, šef OJ Berane, Dragoljub Petrić. Naime, prenesena potraživanja kod kupaca iz kategorije „ostala potrošnja“ su u 2016. godini iznosila preko tri miliona eura. Fakturisana energija bila je, preko, dva miliona i trista hiljada, dok su uplate (zaključno sa 30.09.2017. godine) iznosile dva i po miliona eura. Na osnovu rečenog, izveden je zaključak da je procenat naplate povećan u 2017. godini za oko 9,63 procenata.

Kod kupaca iz kategorije „domaćinstvo“, objašnjava Petrić, preneseni dug iznosio je blizu osam miliona, a fakturisana energija oko četiri miliona eura. Naplata, zaključno sa septembrom 2017. godine, bila je preko četiri miliona eura, pa se može uočiti da u ovoj kategoriji potrošnje postoji povećanje naplate za, oko, 8,19 procenata.

Do ovih rezultata, pored velikog angažovanja svih zaposlenih u ovoj organizacionoj jedinici, došlo se i zahvaljujući akciji „Podijelimo teret“ i „Zlatni tim“. Značajan doprinos povećanju naplate dala je i ugradnja pametnih brojila, naročito kod kupaca sa visokim potraživanjima kod kojih je godinama unazad bilo gotovo nemoguće sprovesti postupak obustave električne energije.

„Želim da naglasim da se broj redovnih platiša iz mjeseca u mjesec redovno uvećava. Tako smo konstatovali da je u septembru 2017. godine, od obračunatih dvadeset jedne hiljade i sedamsto

jedanaest potrošača, njih devet hiljada devetsto devedeset tri su bili redovne platiše.

S obzirom da je ovo područje sačinjeno od većeg broja opština, reklamacija još uvijek ima dosta, ali, svakodnevnim angažovanjem na rješavanju i otklanjanju problema, njihov broj se prilično smanjuje.

Moram naglasiti da se, prema dosadašnjim pokazateljima, nadamo da će procenat naplate do kraja tekuće godine biti bolji u odnosu na prethodnu, zaključio je Dragoljub Petrić.

AKTUELNOSTI

DRUGA REGIONALNA ENERGETSKA KONFERENCIJA „MOSTAR 2017“

ZAKONODAVNI I REGULATORNI OKVIR PRILAGODITI POTREBI USPOSTAVLJANJA ORGANIZOVANOG TRŽIŠTA

Mitar Vučković

Gosti i učesnici konferencije

- Oko 340 eminentnih učesnika, 25 prezentovanih radova o bosansko-hercegovačkom i iskustvima okolnih zemalja u uspostavljanju organizovanog tržišta električne energije te mogućnostima i planovima ulaganja u obnovljive izvore. -Zapažen nastup predstavnika naše kompanije, koji su učesnicima konferencije predstavili iskustva EPCG na crnogorskom elektroenergetskom tržištu.

Regionalna energetska konferencija, druga po redu, okupila je, u mostarskom hotelu „Mepas“, 19. i 20. oktobra ove godine, najeminentnije stručnjake iz energetske oblasti sa prostora jugoistočne Evrope, naučnike, ali i predstavnike susjednih berzi te novih berzi u nastajanju iz zemalja regiona, berze električne energije Nord Pool iz Norveške te predstavnike regionalnih operatora prenosnih sistema, predstavnike elektroprivrednih kompanija i druge tržišne učesnike, kao

i brojne goste iz susjednih i zemalja EU. Tema ovogodišnje konferencije bila je: „Uspostavljanje organizovanog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini“, a namjera organizatora, JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosna d.d. Mostar (EPHZHB) i njenih partnera: Hrvatske berze električne energije (CROPEX) sa sjedištem u Zagrebu i Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini (NOSBiH) iz Sarajeva, kao i suorganizatora, Večernji list BiH, bila je da se ukaže na sve izazove koje podrazumijeva uspostavljanje organizovanog tržišta električne energije te konsultuju iskustva zemalja regiona u kojima već funkcioniše ili je osnovana berza električne energije.

Potvrđuju to i riječi generalnog direktora JP EPHZHB, mr Marinka Gilje, koji je, pozdravljajući učesnike, istakao da ovogodišnja Konferencija, pored ispunjavanja zaključaka prethodne o osnivanju projektnog preduzeća „Berza električne energije BiH“, sa sjedištem u Mostaru, i sagledavanja aktuelnosti na bosan-

sko-hercegovačkom tržištu električne energije u vezi sa tim, istovremeno, ima za cilj i da razmijeni informacije o iskustvima susjednih zemalja u funkcionisanju postojećih i uspostavljanju novih berzi, kao i da ispita energetske trendove koji se posebno odnose na investicije u obnovljive izvore energije i ulogu Elektroprivreda te stepen razvijenosti zakonskog, regulativnog i tržišnog okvira u BiH, a sve u funkciji olakšavanja realizacije planiranih investicija.

U susret osnivanju organizovanog tržišta električne energije, kao obaveze koja proističe iz III energetske paketa, Gilja je najavio skoro osnivanje kćerke kompanije EPHZHB u Hrvatskoj kao susjednoj evropskoj članici. Zahvaljujući toj odluci, Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne, koja indirektno već stiče pozitivna, fizička i finansijska, iskustva na organizovanim tržištima: CROPEX-a, HUPX-a i BSP-a, će postati prvi direktni učesnik iz Bosne i Hercegovine na jednom od tržišta Evropske unije.

Generalni direktor Nezavisnog operatora sistema u BiH, mr Josip Dolić, svoje obraćanje iskoristio je da još jednom pozove sve relevantne činioce da učine dodatni napor u kreiranju subjekta za organizovano tržište električne energije u BiH, a koji, kako je naveo, po prirodi stvari i važećem modelu EU, treba da bude berza električne energije u BiH.

Direktor CROPEX-a, Silvio Brkić, zadovoljan je činjenicom da su u BiH prepoznata dva ključna preduslova za uspjeh svake berze, a to su, kako je naveo, volja,

AKTUELNOSTI

U pogonu PHE Čapljina

razumijevanje i energija da se određene promjene dogode na državnom nivou, što radi Operator sistema BiH, kao i želja jednog jakog igrača da u svom proizvodnom portfelju ima obnovljive izvore energije koji će podržati taj projekat.

-Energetski ciljevi EU ujedno su i ciljevi jugoistočne Evrope koji će se pravnim mehanizmima Energetske zajednice ostvariti u BiH te ostalim zemljama jugoistočne Evrope. Ključ uspjeha i početak rada svake nove berze u jugoistočnoj Evropi je u prethodnom uređenju zakonodavnog i regulatornog okvira i obezbjeđenju podrške učesnika na tržištu, ponajviše elektroprivrednih preduzeća i Operatora prenosnih sistema. Raduje nas stoga nastavak i konkretizovanje naše saradnje sa partnerom Konferencije, Nezavisnim operatorom sistema BiH iz Sarajeva, u pogledu uspostavljanja berze električne energije u BiH, kao i u

pogledu budućeg projekta povezivanja naših susjednih tržišta u saradnji sa Hrvatskim operatorom prenosnog sistema i nadležnim energetske regulatornim agencijama dviju susjednih zemalja. Raduje nas takođe i jačanje naše saradnje sa glavnim organizatorom konferencije EPHZHB koja je prepoznala, ne samo važnost i korisnost vlastitog sudjelovanja na susjednoj berzi CROPEX, već snažno, otvoreno i aktivno podržava osnivanje berze BiH, istakao je direktor CROPEX-a, Silvio Brkić.

U organizaciju Konferencije, ove godine, uključio se i Večernji list BiH, što, prema riječima glavnog urednika, Joza Pavkovića, treba doživjeti kao potez društveno odgovornog medija koji prepoznaje značaj uređenog tržišta električne energije.

-Svi smo mi potrošači i cilj nam je da imamo transparentno, pouzdano i orgnizo-

vano tržište električne energije, tržište koje će garantovati privredni razvoj i uredno snabdijevanje građana. Naravno što povoljnije, ekološki što prihvatljivije i što jeftinije. Večernji list kontinuirano i kritički prati ovaj proces u želji da organizacija tržišta električne energije u BiH rezultuje upravo spomenutim ciljem. Međutim, spremni smo napraviti i korak više, biti spona između onih koji imaju ideju i znanje sa onima koji donose odluke, poručio je Pavković.

O tome koliki je značaj u Bosni i Hercegovini pridat Regionalnoj energetske konferenciji „Mostar 2017“, govori i činjenica da je i ovogodišnji skup zvanično otvorio i predsjedavajući Predsjedništava BiH, prof.dr Dragan Čović, koji je u svom obraćanju skrenuo pažnju na važnost istraživanja novih mogućnosti razvoja, inovacija i kontrinuiranog praćenja savremenih tehnologija sa ciljem uvećavanja elektroenergetskih kapaciteta i energetske efikasnosti.

- Svjesni smo da je BiH, kao potpisnica ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice, u obavezi da uspostavi oraganizovano tržište kao temeljni cilj Energetske zajednice, koji članice inicijative WB6 zajednički dijele, a to je stabilan i jedinstven regulatorni okvir i tržišni prostor za pouzdano snabdijevanje električnom energijom pogodan za investiranje. Duboko sam uvjeren kako je to jedini način da do kraja razvijemo i iskoristimo naše elektroenergetske potencijale, naveo je, između ostalog, predsjedavajući Predsjedništva BiH.

Posljednjeg dana konferencije učesnici su imali priliku da obiđu hidroenergetske objekte u sastavu Elektroprivrede Hrvatske zajednice Herceg Bosna. Predstavnicima naše kompanije posjetili su PHE „Čapljina“ i uvjerali se u mogućnosti i značaj tog izuzetno vrijednog postrojenja koje raspolaže sa dva agregata ukupno instalisane snage od 480 MVA i radi u reverzibilnom režimu, što je do posebnog izražaja došlo ove ekstremno sušne 2017.godine.

Detalj iz komandne sobe PHE Čapljina

AKTUELNOSTI

ZAKLJUČCI REK „MOSTAR 2017“

BERZA- PEOVLAĐUJUĆI EU MODEL ORGANIZOVANOG TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Interes elektroenergetskog sektora u Bosni i Hercegovini je dalji razvoj tržišta električne energije i njegova integracija u regionalno i EU tržište, zaključili su učesnici Regionalne energetske konferencije uz ocjenu da integraciju obnovljivih izvora u elektroenergetski sistem (EES) BiH treba temeljiti na provjerenoj svjetskoj praksi koja uzima u obzir ukupan stepen integracije obnovljivih izvora energije (OIE) u EES, kao i na stepenu razvoja regulative i operative za predviđanje i upravljanje OIE te potrebi stimulacije gradnje OIE i solidarnosti i podršci u integraciji novih OIE u EES. Učesnici su mišljenja da izvršna i zakonodavna vlast BiH treba dati prioritet primjeni Inicijative Western Balkan 6 (WB6), što podrazumijeva i potrebu usaglašavanja nacrta zakona na nivou BiH i u entitetima kako bi se stvorile mogućnosti razvoja tržišta energije. Opšti je zaključak da je berza elek-

trične energije preovlađujući model organizovanog tržišta te da BiH kroz obavezu implementacije III energetske paketa mora uspostaviti organizovano tržište koje u datim okolnostima u okruženju daje prednost BiH u uspostavljanju berze zbog postojanja tri elektroprivredna preduzeća, jednog velikog nezavisnog proizvođača, zatim skorog ulaska značajnih vjetro-energetskih kapaciteta i nedvosmisleno dokazanog uspješnog uspostavljanja i funkcionisanja balansnog tržišta. Sve prethodno upućuje na opravdanost uspostavljanja vlastite berze električne energije, pa je za BiH od izuzetne važnosti da se, u okviru postojećeg pravnog okvira, u što kraćem roku započne sa aktivnostima na uspostavljanju berze električne energije na državnom nivou.

Obnovljivi izvori energije, kao i ostali potrošači i proizvođači u elektro-

energetskom sistemu treba da imaju balansnu odgovornost. Preporuka je da se troškovi balansiranja OIE, saglasno zakonskim i podzakonskim aktima BiH, u ovoj fazi uklapanja OIE u EES, podmiruju iz naknade za podsticanje proizvodnje iz OIE. Valja naglasiti da uspostavljanje tržišta balansne energije u BiH omogućava transparentnost raspodjele sredstava iz te naknade.

Važno je odmah donijeti potrebnu regulativu kako bi na području Federacije Bosne i Hercegovine ulogu balansno odgovorne strane za OIE, poslije odgovarajuće tehničke i organizacione pripreme, u potpunosti preuzeo Operator za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju, navodi se u zvaničnom tekstu Zaključaka druge Regionalne energetske konferencije „Mostar 2017“.

AKTUELNOSTI

EPCG NA REK "MOSTAR 2017"

DOSADAŠNJA ISKUSTVA EPCG NA CRNOGORSKOM ELEKTROENERGETSKOM TRŽIŠTU I BUDUĆI IZAZOVI

Među više od 300 eminentnih učesnika druge Regionalne energetske konferencije, koja je i ove godine, u Mostaru, okupila predstavnike političkog, naučnog, institucionalnog i stručnog života BiH, zemalja EU i susjednih zemalja jugoistočne Evrope, bili su i predstavnici naše kompanije iz Direkcije za upravljanje energijom i FC Proizvodnja koji su, pored ostalog, predstavili i dosadašnja iskustva EPCG na crnogorskom tržištu električne energije sa osvrtom na buduće izazove.

Prezentacija na temu "Dosadašnja iskustva Elektroprivrede Crne Gore na crnogorskom elektroenergetskom tržištu i budući izazovi", obrađuje problematiku razvoja elektroenergetskog tržišta u Crnoj Gori kroz proces deregulacije i liberalizacije energetskega sektora, sa osvrtom na Elektroprivredu Crne Gore (EPCG), kao dio nekada vertikalno integrisanog preduzeća koje se, funkcionalnim i pravnim restrukturiranjem, izdiferenciralo u više zasebnih kompanija. Zbog ograničenih prostornih mogućnosti, u ovom broju izdvajamo akcente iz rada čiji su autori Darko Krivokapić, izvršni

rukovodilac Direkcije za upravljanje energijom i Vladimir Kostić, specijalista-inženjer za trgovinu na berzama električne energije.

Dosadašnji razvoj tržišta u Crnoj Gori – hronološki osvrt na implementaciju mjera iz tri energetska paketa

Kao polazna tačka u procesu razvoja tržišta u Crnoj Gori je označena 2003. godina kada je donešen Zakon o energetici koji je inicirao funkcionalno razdvajanje jedinstvenog elektroprivrednog preduzeća, i od kada dešavanja u elektroenergetskom sektoru Crne Gore postaju mnogo dinamičnija. Osnivanjem Regulatorne agencije za energetiku, Operatora tržišta i izdvajanjem Operatora prenosnog sistema, ispunjeni su preduslovi da se započne sa promovisanjem konkurencije. U prvom koraku, teži se da snabdjevanje električnom energijom na veliko postane čisto tržišna aktivnost, za razliku od prethodnog perioda kada je bila regulisana. Shodno Zakonu iz 2003. godine svi naredni koraci tj. novi zakoni, akti i pravila su se kretali u smjeru što veće liberalizacije veleprodajnog tržišta koje je za kvalifikovane kupce zvanično otvoreno 2013. godine, a zatim 2015. za sve krajnje potrošače. Pravno izdvajanje Operatora distributivnog sistema 2016. godine predstavlja naredni značajan korak koji šalje pozitivan signal potencijalno novim

snabdjevačima čija bi pojava krajnjim potrošačima omogućila veći izbor ponuđača.

Integracija obnovljivih izvora energije – sprovođenje Direktive 2009/28/EC

Sprovođenje nacionalnog cilja i Direktive 2009/28/EC koja se odnosi na korišćenje energije iz obnovljivih izvora koja će, u slučaju Crne Gore, predstavljati 33 odsto u ukupnoj finalnoj potrošnji za posledicu je imalo pojavu novih izvora sa statusom povlašćenog proizvođača. U početnoj fazi razvoja tog modela Crna Gora se opredijelila za sistem garantovanih podsticajnih cijena i obaveznog otkupa električne energije, kao i oslobađanje plaćanja usluga balansiranja. Ovakav mehanizam se pokazao kao najbolje rješenje za brzi razvoj projekta. Potpisani su ugovori i već je izgrađen veliki broj malih i jedan veliki izvor koji koriste obnovljivu energiju, a osim toga očekuju se benefiti i po pitanju aktivnosti kao što su trgovina dozvolama za emisiju CO2 i izdavanje garancija porijekla. Sa druge strane takav model se pokazao i kao "mač sa dvije oštrice" koji sve značajnije utiče na samo tržište električne energije, zatim na poslovanje subjekata koji su dužni da tu energiju preuzmu, i na krajnje potrošače koji iznose teret podsticanja.

Budući izazovi – rad na infrastrukturnim projektima i sprovođenje "blagih mjera"

Pred energetske subjektima u narednom periodu predstoji veliki broj izazova. Jedan od njih je i formiranje organizovanog tržišta električne energije i regionalnog balansnog tržišta što bi bio finalni korak ka formiranju slobodnog veleprodajnog tržišta, koje bi obezbjedilo sigurnu i transparentnu trgovinu i formiranje referentne veleprodajne cijene te pospješilo konkurenciju. Uvećanje konkurencije i postojanje većeg broja učesnika dovešće do formiranja tržišnih cijena koje će predstavljati realan odraz ponude i potražnje.

Sa prezentacije iskustava EPCG

AKTUELNOSTI

NAŠE KOLEGE UČESTVOVALE NA MEĐUNARODNOJ KONFERENCIJI IZ OBLASTI ZIZNR

GRADIMO ZAŠTITU U 21. VIJEKU

Miodrag Vuković

Stručna lica za ZiZNR iz EPCG

Treća međunarodna konferencija iz oblasti ZiZNR pod sloganom "Gradimo zaštitu u 21. vijeku", održana je u hotelu Mediteran u Bečićima od 26. do 28. oktobra 2017. godine.

Na konferenciji je učestvovalo i 10 naših kolega, koji su tokom rada ovog stručnog seminara na najbolji način predstavili koliko se pažnje u EPCG poklanja ovoj sve značajnijoj oblasti.

Nakon Makedonije i Slovenije, koje su prethodne dvije godine bile organizatori (Ohrid, Bled), Crna Gora je ove godine bila domaćin ovog velikog međunarodnog skupa. Skup je organizovalo Udruženje za ZiZNR Crne Gore, koje je član balkanske mreže za zaštitu i zdravlje na radu - BALcanOSH net.

U ovoj mreži su osim crnogorskog i udruženja iz Makedonije, Srbije, Kosova, Bugarske, Albanije, Hrvatske i Slovenije, a mreža je osnovana uz podršku ILO-a (Međunarodne organizacije rada) i IOSH-a (Institucije za zaštitu i zdravlje na radu, iz Velike Britanije).

Konferenciju, na kojoj je učestvovalo oko 200 predstavnika iz zemalja u okruženju, otvorio je ministar rad i socijalnog staranja u Vladi Crne Gore Kemal Purišić. On je ovom prilikom naglasio da razvoj u oblasti zdravlja i zaštite na radu u savremenom okolinostima u kojima živimo dobija sve veći značaj.

- U Evropskoj uniji znatna ulaganja u oblast ZiZNR se smatraju odavno normalnim procesom i uvijek su u vrhu prioriteta

nih djelatnosti. Shodno našim težnjama da budemo dio EU i na ovim prostorima moramo u narednom periodu puno pažnje pokloniti razvoju ove oblasti – kazao je ministar Purišić.

Na ceremoniji otvaranja prikazan je i kratak dokumentarni film o Časlavu Vukčeviću, osnivaču crnogorskog Udruženja zdravstvene i zaštite na radu. Ovo udruženje danas ima oko 200 aktivnih članova.

Tokom rada trodnevnog skupa prezentovan je veliki broj značajnih radova iz oblasti ZiZNR. Veliku pažnju prisutnih izazvala je i prezentacija našeg kolege dr Velimira Strugara. On je prisutnima detaljno pojasnio tok, način izrade, razvoj i značaj Akta o procjeni rizika u EPCG.

AKTUELNOSTI

- Veliki je značaj učešća predstavnika EPCG na jednom ovako ozbiljnom skupu, jer naše kolege koje se bave oblašću ZIZNR na ovakvim konferencijama stižu i usvajaju nova i korisna znanja. Ova oblast za kompaniju kakva je Elektroprivreda Crne Gore postaje sve značajnija i u narednom periodu biće joj posvećeno sve više pažnje, a biće uložena i značajna finansijska sredstva – istakao je u svom obraćanju dr Velimir Strugar.

Na skupu je veliku pažnju privukao i rad interaktivnog foruma, čija je tema bila „Budućnost ZIZNR kroz mogućnost uvođenja u školski obrazovni sistem. Mogli su se čuti veoma zanimljivi i kreativni predlozi, kao i načini na koji se ovoj temi pristupa u regionu Balkana i šire.

Tokom rada seminara održane su i komercijalne prezentacije kompanija koje su bile generalni sponzori konferencije u Bečićima. Našu kompaniju, tom prilikom ukratko je predstavio dr Dejan Gojković.

Olga Radović, izvršni rukovodilac Direkcije za opšte poslove EPCG ističe veliki značaj ovakvih konferencija.

- Kao koorganizator ovog skupa, Elektroprivreda je na ovom kongresu bila prisutna sa 10 stručnih lica za ZIZNR, koji su na najbolji način predstavili našu kompaniju i aktivnosti koje sprovodimo unutar nje, a tiču se ove, veoma značajne oblasti.

Naša kompanija ima jasnu viziju koja po-

drazumijeva kontinuirano sprovođenje normativne infrastrukture u svakodnevnom radu, što predstavlja platformu za dalji razvoj korporativne kulture i svijesti kod zaposlenih, kao osnova za prevenciju rizika.

Sa zadovoljstvom zelim da konstatujem da se u EPCG kreira ambient u kome su pitnja zaštite i zdravlja na radu, po prioritetu, ispred pitanja profita, kakav bi trebalo da bude odnos svih kompanija prema ovoj veoma značajnoj oblasti – kaže Olga Radović.

Naredna međunarodna konferencija biće održana sledeće godine u Prištini, a domaćin je kosovsko Udruženje ZIZNR.

Sa otvaranja konferencije u Bečićima

Sa prezentacije dr Velimira Strugara

Tim iz EPCG na pauzi za kafu

INTERVJU

PREDSJEDNIK INŽENJERSKE KOMORE CRNE GORE (IKCG) DIPL.EL.ING. BORIS OSTOJIĆ
O AKTIVNOSTIMA OVE ASOCIJACIJE

I STRUKOVNO UDRUŽENJE I USTANOVA

Miodrag Vuković

IKCG nedavno je u Podgorici organizovala savjetovanje pod nazivom „Prvi dani elektro inženjera IKCG“. Kakvi su vaši utisci o ovom skupu?

Stručni skup ovog tipa po prvi put je organizovan u okviru Inženjerske komore Crne Gore. Sa izuzetnim zadovoljstvom možemo konstatovati da je skup ocjenjen kao uspješan, kako sa aspekta broja učesnika, tako i sa aspekta kvaliteta prezentovanih radova, tema i diskusija koje su se mogle čuti na okruglim stolovima, kao i zanimljivim poslovnim prezentacijama.

Svečanom otvaranju je prisustvovao velik broj zvanica među kojima moram posebno pomenuti uvažene goste koji su izrazili želju da pozdrave skup, a to su prije svega resorni ministar Pavle Radulović, dekan Elektrotehničkog fakulteta Prof. dr Zoran Veljović, izvršni direktor Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Darko Grgurović, v.d. direktora Instituta za standardizaciju Perica Turković, izvršni rukovodilac Direkcije za tarife i odnose sa državnim institucijama EPCG Sreten Gojković, kao i uvaženi gosti iz Inženjerske komore Hrvatske Željko Matić i Inženjerske komore Srbije Dragan Stašić.

Tokom radnog dijela programa učesnici su bili u prilici da prate izlaganje jedanaest stručnih radova koje su prezentovali eminentni stručnjaci iz Crne Gore i inostranstva, kao i naše kolege iz Strukovne komore elektro inženjera. Paralelno sa predavanjima su se održavale poslovne prezentacije šest renomiranih crnogorskih kompanija. Radni dio programa je završen kvalitetnim diskusijama koje su se mogle čuti na dva okrugla

stola, čime je na zadovoljstvo više od 350 registrovanih učesnika zaokružen veoma sadržajan i intenzivan radni dan.

Naredni dan je bio je posvećen stručnoj ekskurziji, odnosno obilasku vjetroelektrana na Krnovu.

Na sajtu Inženjerske komore nalazi se Zbornik radova i foto galerija koja u određenoj mjeri može da dočara atmosferu sa skupa.

Skup je u potpunosti ispunio svoj osnovni cilj, a to je okupljanje i druženje kolega, kao i razmjena informacija, iskustava i znanja.

Recite nam nešto više o načinu rada i organizaciji IKCG.

Inženjerska komora je osnovana 2001. godine na osnovu Zakona o izgradnji objekata („Službeni list RCG“ 55/00 od 01.12.2000.), sa ciljem da se stara o zaštiti javnog interesa, unapređenju struke, zaštiti interesa svojih članova i unapređenju uslova za obavljanje djelatnosti.

Inženjerska komora objedinjuje pet strukovnih komora, i to:

- Strukovnu komoru arhitekata,
- Strukovnu komoru građevinskih inženjera,
- Strukovnu komoru elektro inženjera,
- Strukovnu komoru mašinskih inženjera i Strukovnu komoru drugih inženjerskih struka.

Inženjerska komora ima oko 2500 članova, fizičkih lica, koji se isključivo bave djelatnošću planiranja, projektovanja i izgradnje objekata.

Uloga Inženjerske komore, od osnivanja do danas, mijenjala se samo u dijelu koji se odnosi na nadležnosti predviđene za-

Boris Ostojić

konom i prenesena javna ovlaštenja od strane resornog ministarstva, i može se konstatovati da je za svo vrijeme postojanja u kontinuitetu obavljala svoje osnovne poslove, kao i sva slična strukovna udruženja u regionu i šire.

Polozicija Inženjerske komore je jako specifična iz razloga što je ujedno i strukovno udruženje i ustanova. Mi obavljamo poslove povjerene od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma, što znači da zastupamo javni interes, ali isto tako zastupamo interes svojih članova i zalažemo se za zaštitu i unaprijeđenje struke. Organe Komore ne imenuje osnivač (država) već ih bira članstvo, koje ujedno putem članarina i finansira rad Komore.

Organe Komore čine Skupština, Upravni odbor, Predsjednik Komore, Nadzorni odbor i Izvršni odbori strukovnih komora.

Za obavljanje administrativnih, administrativno-tehničkih, materijalno-finansijskih, organizacionih i drugih poslova iz nadležnosti strukovnih komora, organa, stalnih tijela i povremenih komisija Komore, kao i sprovođenja javnih ovlaštenja stara se Stručna služba Komore.

Koji su projekti trenutno u fokusu pažnje Inženjerske komore?

Novo rukovodstvo, odnosno organi koji su konstituisani početkom godine, prvih par mjeseci rada posvetilo je unutrašnjem djelovanju, prevazilaženju određenih problema koji su redovna pojava u svim kolektivima, aktivnostima u vezi usvajanja novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i aktivnostima na izmjenama i dopunama postojećeg Statuta.

INTERVJU

Sadašnji organizacioni oblik Komore je centralistički, sa veoma širokim ovlašćenjima predsjednika, zbog čega smo u startu donijeli odluku da izvršimo određeni stepen decentralizacije. Između ostalog, ovo smo smatrali neophodnim i zbog toga što funkcija Predsjednika nije profesionalna. U cilju realizacije ove odluke od strane Upravnog odbora je utvrđen Programski zadatak i formirana je Komisija. Proces izrade je trajao par mjeseci, uz konsultovanje svih organa Komore, da bi u avgustu 2017. rezultirao raspisivanjem javne rasprave unutar IKCG, u skladu sa prethodno utvrđenim programom. To je tačka do koje smo u ovom trenutku stigli. Do danas je statut trebao da bude završen i usvojen ali zbog aktuelnih dešavanja po pitanju novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, br. 064/17 od 06.10.2017), aktivnosti smo zaustavili sa sumiranjem primjedbi koje smo dobili u okviru javne rasprave unutar IKCG. Razlog za stopiranje je racionalan, jer će Zakon nametnuti i neka nova rješenja. Kako će se stvari razvijati ubuduće, ostaje da vidimo nakon isteka roka za usaglašavanje poslovanja Komore sa novim Zakonom.

Koliko je Inženjerska komora uključena u kreiranje i realizaciju energetskih projekata u Crnoj Gori?

Inženjerska komora ne učestvuje direktno u kreiranju i realizaciji razvojnih i investicionih projekata. To je posao kojim se bavi naše članstvo, a naš zadatak je da u skladu sa nadležnostima predviđenim Zakonom, kao što su organizovanje polaganja stručnih ispita i izdavanje licenci za fizička lica i pravna lica utvrdimo ispunjenje uslova za rad.

Takođe, Inženjerska komora se bavi izdavačkom djelatnošću, organizovanjem stručnih predavanja, edukativnih programa, okruglih stolova i prezentacija, sponzorisanjem stručnih skupova, seminara, članstva i drugih strukovnih udruženja, stipendiranjem studenata i mnogim drugim aktivnostima koje su od društvenog značaja.

Koliko pažnje u IKCG poklanjate međunarodnoj saradnji?

Od svog osnivanja Inženjerska komora je poklanjala značajnu pažnju međunarodnoj saradnji, a često je bila i inicijator i organizator raznih međunarodnih skupova.

Inženjerska komora je član više međunarodnih organizacija od kojih su najznačajnije Svjetska federacija inženjerskih organizacija (World Federation of Engineering Organizations) i Evropski savjet inženjerskih komora (European Council of Engineers Chambers).

Predstavnici organa Komore i naši članovi kontinuirano učestvuju na stručnim i naučnim skupovima u inostranstvu. Na taj način Komora doprinosi razvoju struke, razmjeni informacija i znanja, što je jedan od naših osnovnih ciljeva.

Inženjerska komora se može pohvaliti dobrom saradnjom sa svim evropskim komorama, a naročito sa komorama u okruženju.

Šta je, prema Vašem mišljenju, prioritet u razvoju elektroenergetskog sistema?

Smatram da razvoj elektroenergetskog sistema prvenstveno treba usmjeriti na iskorišćavanje svih raspoloživih potencijala, prije svega hidropotencijala, i da se u tom smislu još uvijek mogu slijediti razvojni planovi iz vremena SFRJ, naravno, uzimajući u obzir današnje visoke standarde u pogledu zaštite životne sredine.

Znači, u dijelu proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, dobrodošli su svi projekti hidroelektrana velikih snaga, bez obzira da li se radi o hidropotencijalu iz akumulacija ili sistemu prevođenja voda.

Kada je u pitanju proizvodnja električne energije iz fosilnih goriva i konkretno TE „Pljevlja“, smatram da je sa aspekta stabilnosti sistema u pitanju jako poželjan izvor i da treba realizovati drugu fazu (TEP-2) bez obzira da li će ekološki zahtjevi usloviti malu ili neznatnu eko-

nomsku isplativost. Znači, ovaj izvor treba da omogući stabilnost elektroenergetskog sistema, a sredina u kojoj se nalazi i iz koje se crpe rudna bogatstva da ostane što očuvanija, u mjeri mogućeg, i da lokalna zajednica bude ta koja će crpiti eventualno preostale ekonomske i druge benefite.

Što se tiče svih drugih obnovljivih izvora, vjetroelektrana, solarnih elektrana i malih hidroelektrana, po mom mišljenju su dobrodošli ali bez subvencija. Svako ko ima ekonomski interes može da gradi i prodaje električnu energiju po tržišnim cijenama.

Što se tiče prenosnog sistema rekao bih da je posljednjih godina u ovaj dio sistema prilično investirano i da je sada prioritet povećanje prenosne moći vodova koji napajaju crnogorsko primorje (prvenstveno zamjenom postojećih provodnika sa visokotemperaturnim).

Dio sistema koji objektivno zahtjeva najveća ulaganja i razvoj je distributivna mreža, i to krenuvši redom od upravljanja, preko rekonstrukcije primarne (35 kV) i sekundarne (10 kV) mreže. Niskonaponska mreža je jedina zadnjih godina zadobila značajniju pažnju, i to prvenstveno zbog stvaranja preduslova za ugradnju brojila za daljinsko očitavanje. Ugradnjom brojila i implementacijom savremenog sistema mjerenja mrežu smo počeli razvijati od krajnjih korisnika, a sada smatram da je potrebno da se vratimo na početak i konačno počnemo sa implementacijom SCADA (Supervisory Control And Data Acquisition) sistema za daljinski nadzor i upravljanje, za početak u primarnoj 35 kV mreži.

CRNA GORA

RADULOVIĆ: DRUGI BLOK TE "PLJEVLJA" NE UGROŽAVA PARISKI SPORAZUM

Ministar održivog razvoja i turizma Pavle Radulović, kazao je da izgradnjom Drugog bloka Termoelektrane u Pljevljima, Crna Gora neće ugroziti poštovanje Pariskog sporazuma te podsjetio kako je potvrđivanjem Pariskog sporazuma u Skupštini „Crna Gora potvrdila obavezu zajedničke borbe protiv negativnog uticaja klimatskih promjena“.

Gostujući u Jutarnjem programu TVCG,

ministar Radulović, kazao je da će se prilikom izgradnje Drugog bloka poštovati svi standardi zaštite životne sredine.

- Kad se bude izdavala građevinska dozvola za ovaj inženjerski objekat, on će biti tretiran svim studijama zaštite životne sredine - kazao je Radulović.

Dalje je naveo da je Pariski sporazum „prvi pravno obavezujući dokument“.

- Ono što je jako važno jeste da je i Crna Gora pristupila, iako je globalno mali zagađivač. Mi smo htjeli da doprinesemo globalnoj akciji da do 2030. godine smanjimo za 30% emisiju štetnih gasova i imamo apsolutne šanse za to – dodao je on.

Portal Analitika

USLOVI ZA INVESTIRANJE U ENERGETIKU ISTI KAO U EU

Svaki investitor u Crnoj Gori ima iste uslove investiranja u sektoru energetike kao u bilo kojoj zemlji Evropske unije, ocijenila je ministarka ekonomije Dragica Sekulić, ističući da je izgradnja podmorskog energetskog kabla između naše države i Italije trenutno najznačajniji projekat u ovoj oblasti.

Ona je istakla da je Crna Gora članica Energetske zajednice te da kao kandidat za ulazak u EU vodi pregovore i u okviru poglavlja Energetika, koje je otvoreno u decembru 2015. i trenutno je u procesu zatvaranja.

“To znači da su sve direktive transponova-

ne u nacionalno zakonodavstvo i sada Crna Gora kroz zakone primjenjuje treći energetski paket mjera. Svi zakoni i podzakonska akta su u skladu sa EU pravilima iz oblasti energetike”, rekla je Sekulić, otvarajući panel “Crnogorska ekonomije i energetski sektor”, koji je održan u okviru foruma “Kapja Balkana-Crna Gora 2017”.

Govoreći o gradnji podmorskog kabla, Sekulić je ukazala da taj projekat osigurava da sve što bude proizvedeno u Crnoj Gori ima svoje tržište unutar ili van nje, što privlači nove investitore u proizvodne pogone.

Ona je podsjetila da je Crna Gora krenula i u istraživanje nafte i gasa u svom podmorju, da je Vlada za sada potpisala dva ugovora za dodjelu koncesija, i najavila moguće potpisivanje novih ugovora uz novu tendersku proceduru koja će u budućnosti biti pokrenuta. Državni sekretar u Ministarstvu ekonomije Nikola Vujović kazao je da je Vlada u oblasti energetike identifikovala prioritete koji su slični prioritetima država EU, a to su bezbjednost energetskog snabdijevanja, razvoj konkurentnog energetskog tržišta i održiv energetski razvoj.

- Uz industrijsku proizvodnju, turizam i poljoprivredu, energetski sektor predstavlja sektor koji se najbrže razvija u Crnoj Gori. Izgradnja nove prenosne infrastrukture obezbijediće intenzivniju razmjenu i integraciju energetskog tržišta. Crna Gora daje mogućnost investiranja u sektor energetike u oblasti hidro-energije, termo-energije, energije vjetra, solarne i energije iz biomase - kazao je Vujović.

Potpredsjednik Privredne komore (PKCG), Ivan Saveljić rekao je da Crna Gora ima dobro poslovno okruženje koji se konstantno unaprjeđuje.

- Mi se razvijamo najviše u sektoru turizma, a zatim i u oblasti energetike, gdje Crna Gora ima značajne potencijale. Nadamo se da ćemo imati investicija i u oblasti poljoprivrede. Crna Gora je mala zemlja, ali je kroz čitav niz asocijacija, regulativa i ugovora dio jednog većeg, regionalnog okvira - naveo je Saveljić.

On je dodao da je Crna Gora dobra tačka za početak investiranja i za cijeli region.

Direktor Agencije Crne Gore za promociju stranih investicija, Miloš Jovanović kazao je da postoji mnogo razloga za investiranje u Crnoj Gori.

- Tri stuba promocije su turizam, poljoprivreda i sektor energetike. Poljoprivreda je nedovoljno razvijen sektor, a Crna Gora ima značajne potencijale, posebno za proizvodnju organske hrane, šumarstva, ribarstva, preradu drveta i proizvodnju vode. Postoji interesantna veza između poljoprivrede i turizma - još smo zemlja koja se izgrađuje kao turistička destinacija, ali uvozi organsku hranu, iako ima velike potencijale da je proizvodimo sama - precizirao je Jovanović.

Forum Gateway to the Balkans - Montenegro 2017 organizovali su crnogorsko Ministarstvo vanjskih poslova i počasni konzul Crne Gore u Izraelu Nimrod Rinot, sa ciljem daljeg razvoja i jačanja saradnje između Crne Gore i Izraela.

Dnevne novine, Portal RTCG

INTERVJU

ERVIN LEKO,
 RUKOVODILAC SEKTORA ZA TRGOVINU JP ELEKTROPRIVREDA
 HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG BOSNA D.D. MOSTAR

GLAS STRUKE PRESUDAN U KREIRANJU OTVORENOG TRŽIŠTA

Mitar Vučković

Uspostavljanje organizovanog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini, u skladu sa obavezama iz trećeg energetskeg paketa te aktuelnosti i trenutni odnosi na tržištu susjedne države na kojem egzistiraju tri energetska subjekta u svjetlu inicijative za osnivanje projektnog preduzeća „Berza električne energije BiH“, teme su koje smo, u ovom broju lista „Elektroprivreda“, razmatrali sa rukovodiocem Sektora za trgovinu Elektroprivrede Hrvatske zajednice Herceg Bosna, Ervinom Lekom.

Ervin Leko

Koji su najveći izazovi sa kojima se trenutno suočava elektro-energetski sektor u BiH?

Svima nama koji mislimo dobro Bosni i Hercegovini i razmišljamo o razvoju i budućnosti elektro-energetskog sektora i države u cjelini, svakako da najveći izazov predstavlja potpuno otvaranje tržišta električne energije na kojem bi se trgovina obavljala na transparentan, fer i organizovan način. To podrazumijeva uspostavljanje berzanskog poslovanja čija perspektiva, u najvećoj mjeri, zavisi od podrške sve tri elektroprivredne kompanije u Bosni i Hercegovini. I geografski položaj BiH, po mom mišljenju, izuzetno je povoljan za funkcionisanje jedne takve respektabilne berze, koja ne bi bila nacionalna nego regionalna berza u budućnosti što zahtijeva svesrdnu podršku svih važnih energetskeg i drugih institucija u BiH. S druge strane, u BiH se proizvodi znatno više električne energije u odnosu na potrebe, a taj višak se plasira na evropsko tržište. Činjenica je, međutim da je priličan broj starih proizvodnih objekata u BiH kojima su resursi na izmaku, tako da je upitna njihova budućnost. Ovdje, prije svega mislim na termoenergetske objekte. Smatram da, pored kvalitet-

nog održavanja postojećih, budućnost elektroenergetskog sektora i u BiH i u širem regionu predstavljaju ulaganja u nove proizvodne objekte iz obnovljivih izvora. Moja je sreća da radim u Elektroprivredi čiji proizvodni portfolijo u potpunosti čine proizvodni kapaciteti iz obnovljivih izvora, što će u budućnosti biti prednost u odnosu na druge.

Koliko postojeći zakonski i regulatorni okvir predstavlja povoljnu klimu za uspostavljanje organizovanog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini?

Bosna i Hercegovina ima zakone iz oblasti elektro-energetskog i uopšte privrednog sektora koji, moram reći, omogućavaju uspostavljanje i funkcionisanje subjekta kao što je Berza električne energije u BiH. Ali, pravni okvir je potrebno dodatno prilagođavati, jer ne radi se tu samo o zakonima iz oblasti elektro-energetske djelatnosti, nego i o poreskim i zakonima u oblasti nabavki, kao i o čitavom setu finansijskih zakona.

Kada je, uzimajući sve okolnosti u obzir, realno očekivati početak rada Berze električne energije u BiH?

Odluka o pokretanju aktivnosti na us-

postavljanju organizovanog energetskeg tržišta u BiH je već donijeta, ali, trenutno, evidentan je zastoj koji nije posljedica toga da ne znamo šta ćemo ili šta se događa u okruženju. Vjerovatno, u pitanju je nesnalaženje, odnosno deficit znanja iz ove oblasti kod donosioca odluka. Međutim, nadam se da su stručnjaci i naučnici iz regiona koji su predstavili razne modele tržišta, berze okolnih zemalja i organizovana tržišta u regionu i šire, u okviru Regionalne energetske konferencije, održane, 19. i 20. oktobra, ovdje u Mostaru, koju zaista doživljam kao jedan od najvažnijih alata u tom smislu, ponudili dovoljno argumenata zahvaljujući kojima će se ubrzati rad na uspostavljanju organizovanog tržišta i, u konačnom, Berze električne energije u BiH. Iskreno se nadam da će se to što prije dogoditi.

Koji je po Vama optimalan način za prevazilaženje trenutnih barijera i formiranje organizovanog tržišta u BiH?

Jedini pravi način je poslušati glas struke. Nadam se da će na temelju usaglašenih stručnih zaključaka oni koji treba da donesu konačne odluke to i učiniti. Time ćemo prevazići sve eventualne barijere kojih je na naše zadovoljstvo svakim danom sve manje i manje.

Koga vidite kao potencijalnog partnera uz čiju pomoć bi BiH mogla formirati svoju Berzu električne energije?

Prema nekim, doduše nezvaničnim, informacijama interes za partnerstvo pokaza-

INTERVJU

la je mađarska berza električne energije, HUPX, što je za pozdraviti, ali isto tako treba imati u vidu da je HUPX berza koja koristi usluge druge respektabilne berze iz Evropske unije. Maksimalnu podršku našim aktivnostima na uspostavljanju organizovanog tržišta električne energije, odnosno formiranju berze dobijamo i od NORDPOOL-a, prema mnogima vodeće berze u EU, što potvrđuje njihovo prisustvo na obje regionalne konferencije u Mostaru, prošle i ove godine. Pretpostavljam da se održavaju i sastanci sa raznim drugim zainteresovanim stranama, jer treba uzeti u obzir da u EU postoje razne berze koje pokazuju interes za partnerstvo i saradnju, ali to je, bar za sada, na nivou inicijativa za koje vjerujemo da će vrlo brzo postati realne.

Ako uzmemo u obzir hrvatsku berzu, CROPEX, to nam je susjedna EU berza, zanimljiva iz više razloga, između ostalog i zbog toga što je u projektima EU za povezivanje na dan unaprijed te unutar dana na slovenačkoj, odnosno mađarskoj granici. Osim razmjene iskustava i novih hvale vrijednih spoznaja, hrvatsku berzu vidimo i kao partnera za buduće razgovore u vezi sa osnivanjem berze u BiH. To je na neki način i logično, s obzirom na veliki međusobni interkonektivni kapacitet, zajednički rad u bloku S-H-BiH te direktni priključak BiH tržišta na EU tržište preko tržišta Hrvatske. No, odluka o tome je na političkim tijelima Bosne i Hercegovine.

Koje ste ciljeve u JP EPHZHB d.d. Mostar postavili kada je u pitanju trgovina na berzi i koji su vaši naredni koraci?

Nakon više sastanaka sa predstavnicima hrvatske berze električne energije, CROPEX, i potpisivanja određenih dokumenata, sa zadovoljstvom mogu reći da smo pred završnom fazom kada je u pitanju naša registracija na CROPEX-u i početak trgovanja. Kako sam prethodno rekao CROPEX je naša najbliža berza u EU, takođe moram reći da kada se radi o kompaniji poput naše koja nije iz EU, nemoguće je trgovati na berzama u EU bez registracije pravnog lica u EU. Kada govorimo o narednim koracima EPHZHB na tom putu, jedan od sljedećih je donošenje Odluke o registraciji firme/poslovnice u Hrvatskoj, kao susjednoj EU državi, čime bi se automatski mogli registrovati na CROPEX-u, a nakon toga i na drugim evropskim berzama, što nam je krajnji cilj. Naravno, sve to do otvaranja i početka rada berze u BiH, kada ćemo većinu našeg trgovanja raditi na toj berzi, za koju se nadamo da će biti

likvidna i sa zadovoljavajućim obimom trgovine. U posljednje vrijeme, takođe, imali smo sastanke i sa predstavnicima berze SEEPEX, tako da razmatramo i svoje djelovanje i na toj berzi u budućnosti.

Šta JP EPHZHB d.d. Mostar može danas ponuditi na tržištu električne energije?

Svjedoci smo sušnog razdoblja posljednjih godina, a prognoze nam ne ulivaju sigurnost da će doći do nekih velikih poboljšanja. U takvoj situaciji naša reverzibilna elektrana - CHE „Čapljina“ je pokazala svoju najveću i temeljnu vrijednost i sa zadovoljstvom mogu reći da je CHE „Čapljina“ ponovno prepoznata zbog svojih mogućnosti pumpnog rada u cijelom regionu. Na tom tragu smo na zajedničkom sastanku sa predstavnicima EP Crne Gore stavili na dnevni red buduće aktivnosti oko zajedničkog djelovanja po pitanju rada CHE „Čapljina“, na način što bi od strane EPCG obezbijedili jeftiniju noćnu energiju za potrebe pumpnog rada, a zauzvrat bi se razmotrila mogućnost da EPHZHB, u vršnom režimu, vraća energiju u sistem EPCG. Ovi pregovori su na samom početku, tako da u predstojećem periodu kako sa EPCG, tako i sa drugim našim partnerima očekujemo mnogo sastanaka na tu temu. Kada su u pitanju naše druge hidroelektrane, mi u svom portfoliju imamo sedam hidroelektrana raznih karakteristika, tako da planiramo i optimizujemo proizvodnju na način da smo svakodnevno prisutni na tržištu u oba smjera, tako da kupujemo energiju u jeftinijim dijagramima, a prodajemo u skupljim.

Kako ste zadovoljni dosadašnjom saradnjom sa EPCG na polju trgovine električnom energijom?

Kada je u pitanju dosadašnja saradnja EPCG i EPHZHB sa zadovoljstvom mogu reći da je bila uspješna. U budućnosti očekujem da povećamo obim trgovine na obostrano zadovoljstvo, a već sam ranije rekao jedan od načina za povećanje obima trgovine je i rad reverzibilne CHE „Čapljina“. Takođe, dosta prostora vidim na day ahead i intraday tržištu.

Kako ocjenjujete domete ovogodišnje REK „Mostar 2017“?

Sami program Regionalne energetske konferencije REK „Mostar 2017“, odabrani predavači i teme koje su obrađene na Konferenciji su pokazali da smo pogodili u „sridu“, kako se alkarskim rječnikom kaže, što nam potvrđuju i komentari na Konferenciju koje svakodnevno dobijamo. Prvog dana Konferencije u dvorani je bilo 340 učesnika/gostiju iz energetskog svijeta, što nam je dodatni motiv za dalje. Za razliku od mnogih stručnih skupova, simpozija, foruma, konferencija i slično, REK „Mostar 2017“ donio je zaključke koji su na kraju Konferencije javno pročitani i koji su nakon Konferencije javno objavljeni na našoj web stranici, a takođe dostavljeni su i pojedinim institucijama. Uvjereni smo da će zaključci REK „Mostar 2017“ biti vodilja za dalje korake u elektroenergetskom sistemu BiH. Zaključci nisu nikome obaveza da se provedu, ali ih je kreirala struka i to struka iz cijelog regiona te mogu služiti kao putokaz za dalje, naravno, onima koji žele čuti glas struke.

U narednom broju našeg lista ekskluzivni intervju sa direktorom hrvatske berze električne energije, CROPEX, Silviom Brkićem.

Sektor za tržište EPHZHB

- Besplatna kontrola vida
- Akcijske cijene i kupovina na rate
- Veliki izbor dioptrijskih i sunčanih naočara najpoznatijih svjetskih brendova
- Sve vrste dioptrijskih sočiva vrhunskog kvaliteta
- Sve vrste kontaktnih sočiva
- Sunčane naočare sa dioprijom
- Kompletna usluga odmah, uz najsavremenije uređaje
- Stručno osoblje i profesionalni savjeti pri kupovini
- Garancija i sertifikat na sve proizvode
- Savršen odnos cijene i kvaliteta

OPEN YOUR HEART
#ITTAKESCOURAGE

Ray-Ban

GENUINE SINCE 1937

CLUBROUND
A NEW STYLE HAS TAKEN SHAPE

 **OPTIKA
OPTOTIM**

prepustite nama brigu o vašim očima!

Podgorica

The Capital Plaza
+382 20 671 106
tcp@optotim.me

Zgrada Maksim
+382 20 228 336
podgorica@optotim.me

Budva

SC TQ Plaza
+382 78 11 99 22
optikabudva@optotim.me

Kotor

SC Kamelija
+382 32 520 433
kotor@optotim.me

Bar

Centar Nova
poslovna zgrada
+382 30 308 061
bar@optotim.me

www.optotim.me

PRAVILNIK O ORGANIZACIJI

ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE AD NIKŠIĆ
ODBOR DIREKTORA
Broj.10-00-49643
Nikšić, 17.10. 2017.godine

Na osnovu člana 52 stav 2 tačka (v) Statuta Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, Odbor Direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, na IX sjednici, održanoj dana 16.10. 2017.godine, donio je

PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O ORGANIZACIJI ELEKTROPRIVREDE CRNE GORE AD NIKŠIĆ

Član 1

U Pravilniku o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić br.10-00-65082 od 29.11.2016.godine u članu 4 stavu 2, alineja 5 briše se. U istom stavu poslije alineje 4 dodaje se nova alineja koja glasi:
„- Operativna cjelina Direkcija za razvoj i inženjering;“

Član 2

U poglavlju „2.2. DIREKCIJA ZA LJUDSKE RESURSE“, članovi 18 i 19 mijenjaju se i glase:

Član 18

- „ (1) Direkcija za ljudske resurse obavlja sledeće poslove u skladu sa zakonom opštim aktima Društva:
- poslovi razvoja organizacije (organizacioni model, dimenzionisanje i procedure);
 - definisanje, organizacija i obavljanje poslova u vezi zasnivanja radnog odnosa,
 - rasporedjivanja zaposlenih, prestanka radnog odnosa, drugih prava i obaveza iz radnog odnosa i vođenja kadrovske i personalne evidencije i kontrola sprovođenja poslova;
 - poslovi planiranja strategije razvoja ljudskih resursa;
 - poslovi definisanja zarada i benefita zaposlenih;
 - upravljanje administracijom aktivnosti ljudskih resursa;
 - utvrđivanje i predlaganje poslovne politike ljudskih resursa i određivanje metodologije za njihovu realizaciju u skladu sa razvojnim poslovnim ciljevima Društva;
 - analiziranje trendova po pitanju broja zaposlenih i vezanih troškova, radnog vremena, praćenje i predlaganje mjera;
 - kontrola , konsolidacija i izrada statističkih izvještaja i analiza, kao i razvoj specifičnih instrumenata ljudskih resursa;
 - upravljanje, definisanje i planiranje svih potreba Društva sa obrazovanjem i obukom zaposlenih;
 - poslovi kompletiranja stručnog usavršavanja i obrazovanja zaposlenih, kreditiranja i stipendiranja učenika i studenata;
 - poslovi koordinacije i organizacije regulative iz radnih odnosa;
 - koordinacija, obračun i kontrola zarada, naknada i ostalih primanja;
 - definisanje i koordinacija poslova u vezi odnosa sa sindikatom;
 - praćenje primjene i promjena opštih akata Društva radi njihovog unapređenja i pripreme,
 - predloga novih, odnosno izmjene i dopune postojećih opštih akata;
 - poslovi vezani za disciplinske postupke i postupke rješavanja stambenih pitanja zaposlenih;
 - učešće u definisanju, pripremi i implementaciji strategije i planova korporativne komunikacije;

PRAVILNIK O ORGANIZACIJI

- definisanje i implementacija strategije sponzorstava i donacija, razvoj i implementacija planova za sponzorstva i donacije;
- podrška drugim organizacionim cjelinama u implementaciji aktivnosti u oblasti eksterne i interne komunikacije;
- definisanje i realizacija planova i aktivnosti krizne komunikacije;
- upravljanje aktivnostima u oblasti eksterne i interne korporativne komunikacije (promocije, događaji, kompanijske svečanosti, itd), upravljanje aktivnostima vezanim za učestvovanje i predstavljanje Društva na sajmovima i kongresima, organizovanje press konferencija, priprema predstavnika Društva za nastup u medijima, priprema saopštenja za javnost, objava i komentara, organizovanje javnih pojavljivanja u cilju promovisanja kompanijskih proizvoda i usluga i promovisanja vrijednosti (goodwill-a) Društva;
- istraživanje i uticaj na javno mnjenje preko medija, lobiranja itd., kreiranje i održavanje dobrih odnosa sa medijima, analiza medijskih objava, odgovori na sve zahtjeve i pitanja novinara, priprema govora, saopštenja i drugih tekstova, reklama, banera za portale, tekstova za flajere, liflete, izrada prezentacija i sl.;
- komunikacija i podrška u odnosima sa državnim i drugim institucijama, nevladinim sektorom itd.;
- upravljanje i uređivanje lista Društva, Interneta (oksternog sajta kompanije) i Intraneta (Internog sajta), kao i prisustva Društva na društvenim mrežama (Facebook, Twiter, itd...);
- podrška i upravljanje marketingom Društva.

Član 19

- (1) Direkcija za ljudske resurse organizovana je u:
- Sektor za ljudske resurse i organizaciju,
 - Sektor za obračun i kontrolu zarada i
 - Sektor za korporativne komunikacije.
- (2) Sektor za ljudske resurse i organizaciju organizovan je u:
- Služba za razvoj organizacije i
 - Služba za radne odnose, upravljanje i administraciju ljudskih resursa.*

Član 3

Poglavlje „2.5. DIREKCIJA ZA ODNOS SA JAVNOŠĆU“ i član 24 brišu se.

Član 4

Poslije člana 23 dodaje se novo poglavlje 2.5. i novi član 24 koji glaso:

„2.5. DIREKCIJA ZA RAZVOJ I INŽENJERING

Član 24

- (1) U operativnoj cjelini Direkcija za razvoj i inženjering, u skladu sa zakonom opštim aktima Društva, organizuju se, koordiniraju i obavljaju poslovi pripreme i realizacije novih projekata kao i projekata rekonstrukcije i modernizacije postojećih elektrana:

PRAVILNIK O ORGANIZACIJI

- konsolidacija operativnih planova i podataka za nove projekte i projekte rekonstrukcije i modernizacije;
- definisanje opštih smjernica;
- interakcija sa ostalim organizacionim cjelinama Društva;
- istraživanje i analiza hidro-energetskog, termo-energetskog i obnovljivog potencijala u funkciji;
- izrada razvojnih programa, preinvesticionih studija, investicionih programa, nadzor nad istraživanjima i kod izrade investiciono-tehničke dokumentacije;
- nadzor nad izradom studija, idejnih rješenja, idejnih i glavnih projekata, tehničke dokumentacije, investicionih programa, studija izvodljivosti i ostale tehničke i ekonomske dokumentacije;
- priprema i izrada podloga za projektnu dokumentaciju za nove projekte i projekte rekonstrukcije i modernizacije;
- priprema i izrada projektnih zadataka za izradu projektne dokumentacije;
- nadzor kod izvođenja radova, obrada i arhiviranje tehničke dokumentacije;
- koordinacija rada na projektima i rješavanju važnijih tehničkih, organizacionih i drugih pitanja;
- nadzor kod izvođenja građevinskih radova, izrade, isporuke, montaže, ispitivanja i puštanja u rad opreme i ostalih aktivnosti kod gradjenja objekata;
- izrada informacija, izvještaja i analiza o realizaciji novih projekata i projekata rekonstrukcije i modernizacije i ostalim aktivnostima;
- blagovremeno izvršavanje ugovorenih obaveza realizacije novih projekata i projekata rekonstrukcije i modernizacije."

Član 5

U poglavlju „3.1. FUNKCIONALNA CJELINA PROIZVODNJA“ u članu 27 stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) U funkcionalnoj cjelini Proizvodnja se organizuju, koordiniraju i obavljaju poslovi proizvodnje električne energije kao licencirane djelatnosti, u skladu sa Zakonom o energetici i Licencom za proizvodnju električne energije, a posebno:

- konsolidacija operativnih planova i podataka za sve tri elektrane;
- definisanje opštih smjernica;
- interakcija sa ostalim organizacionim cjelinama Društva;
- priprema i izrada podloga za projektnu dokumentaciju na izgradnji i realizaciji projekata rekonstrukcije, modernizacije i dogradnji elektrana;
- priprema i izrada projektnih zadataka za izradu projektne dokumentacije;
- nadzor kod izvođenja radova, obrada i arhiviranje tehničke dokumentacije;
- koordinacija rada na projektima i rješavanju važnijih tehničkih, organizacionih i drugih pitanja;
- nadzor kod izvođenja građevinskih radova, izrade, isporuke, montaže, ispitivanja i puštanja u rad opreme i ostalih aktivnosti kod gradjenja i održavanja objekata;
- izrada informacija, izvještaja i analiza o realizaciji projekata, izgradnji objekata i ostalim aktivnostima;
- blagovremeno izvršavanje ugovorenih obaveza realizacije projekata;
- obavljanje i drugih poslova definisanih Licencom za proizvodnju električne energije i Zakonom o energetici.“

Član 6

U članu 28 stavu 1 alineja 2 briše se, a alineja 3 postaje alineja 2.

PRAVILNIK O ORGANIZACIJI

Član 7

Ostale odredbe Pravilnika o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić br.10-00-65082 od 29.11.2016.godine ostaju nepromijenjene.

Član 8

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a biće objavljen u informativnom listu Društva.

Call centar Elektroprivrede Crne Gore

BESPLATNI POZIVI prema broju 19100
(iz svih mobilnih i fiksnih mreža u Crnoj Gori).

Operateri rade svakog radnog dana od **8 do 20h.**

Govorni automat **svakog dana, 24 sata.**

www.epcg.com

PREDSTAVLJAMO

BORISLAV MANOJLOVIĆ,
INŽENJER SPECIJALISTA ZA ELEKTRO POSLOVE U HE 'PERUĆICA'

DUH ZAJEDNIŠTVA KAO PODSTICAJ

Borislav Manojlović

Olivera Vulanović

U vrijeme kad je Borislav Manojlović (1963.), inženjer specijalista za elektro poslove u HE 'Perućica', odrastao u Goliji, u zaseoku Miroč, taj kraj je bio pun ljudi, a osmogodišnja škola vrvila je od đaka. Posjedovala je, čak, i sopstvenu biblioteku. Borislav je bio u razredu koji je brojao trideset učenika, što je danas nezamislivo za seoska područja. Kao i mnogi drugi, i on je svakog dana pješačio četiri i po kilometra do škole. Istina, to nije bio problem za dječaka koji je volio da uči, mada je za to imao vremena tek naveče kad završi domaće poslove.

Kao najveću fascinaciju svog djetinjstva pamti prvu bioskopsku predstavu koju su donijeli kinooperateri iz Nikšića i prikazali je u školskoj fiskulturnoj sali. Sa dvanaest godina koliko je imao kad je, prvi put u životu gledao jedan strani ratni film, mislio je da se veća senzacija ne može doživjeti. Iako je živio u nimalo lakim uslovima, struja je u njegov kraj došla tek 1978. godine, Borislav je, uprkos tome, ili, upravo zbog toga, bio dijete koje je ispunjavalo sve svoje obaveze. Tako je u Prijedoru, gdje je imao strica, uspješno završio srednju tehničku školu. Kaže da ga za taj lijepi gradić vežu najljepše uspomene pogotovo što nije bilo seoskih poslova, a njegov zadatak je bio samo da uči.

Za nekog ko je imao radne navike i potrebu da sa lakoćom stiče nova znanja, ni Elektrotehnički fakultet, kojeg je 1982. godine upisao u Podgorici, nije predstavljao veliki problem. Učenja je, kaže, bilo dosta, ozbiljni predmeti iziskivali su veliku posvećenost, ali sve je išlo po planu.

Od Elektroprivrede je imao stipendiju pa je, čim je završio, u aprilu 1988. godine, počeo da radi u HE 'Perućica'. Prvi referat na kojem je radio bio je inženjer operativne pripreme u Službi održavanja. Kaže da prelaz sa fakultetskog, teorijskog znanja na praktične probleme i svakodnevnu, radnu dinamiku nije lak za početnika. Treba se uklopiti, uključiti, učiti u hodu... Borislav sa zadovoljstvom ističe da se, srećom, u HE 'Perućica', uvijek radilo u okruženju dobrih, stručnih ljudi koji su uvijek bili spremni da pomognu i da početnicima olakšaju prve dane.

-Kroz sve ove godine imao sam zadovoljstvo da radim sa takvim ljudima i to veoma rado ističem – kaže Manojlović.

Poslije određenog vremena postao je vođa smjene, što je specifičan posao, naročito zato što podrazumijeva noćni rad na koji se trebalo privići. Srećom, bilo je ljeto, pa nije bilo ekstremnih situacija, što je njemu, kao još uvijek mladom radniku pomoglo u prilagođavanju. Nakon par mjeseci vratio se u Službu održavanja, na poslove zaštite, automatike, signalizacije, mjerenja. Na tom mjestu nalazi se i danas. Lijepo je kad neko, poslije skoro trideset godina staža, kaže da svoj posao obavlja sa zadovoljstvom. To nije čest slučaj, a time se može pohvaliti upravo Borislav Manojlović. Priča nam da mu nikad nije dosadno, da se stalno nešto uči, stiže nova oprema, prilagođavaju se novim tehnologijama...U službi imaju nekoliko mladih inženjera pa se trude da im pomognu i da ih upute u posao kao što su nekad njih starije kolege. Taj duh je ostao

do danas, tvrdi Borislav.

Ono što je naročito vrijedno u ovom kolektivu, mišljenja je Manojlović, to je međuljudska komunikacija koja je u HE 'Perućica' uvijek bila neposredna jer je postojalo povjerenje jednih u druge. Možda je razlog postojanja čvrstog zajedništva i činjenica da su fizički izdvojeni pa su intenzivnije upućeni jedni na druge. Da bi ugođaj bio potpun doprinosi i moć prirode koja je, svakako, najljepši ukras svake priče, pa i ovdašnje radne svakodnevice.

REGION

VEĆE NAKNADE ZA OIE POSKUPLUJU STRUJU U REPUBLICI SRPSKOJ

Električna energija u Republici Srpskoj poskupljuje za 0,7 odsto zbog veće naknade za obnovljive izvore energije, odlučila je Regulatorna komisija za energetiku.

Veći računi za struju građane očekuju već od nove godine. Samo u 2018. računa se da će građani platiti dodatnih 25 miliona maraka t.j. oko 12,5 miliona eura. U Komisiji kažu kako prikupljeni novac ide na premije za novoizgrađene elektroenergetske objekte uglavnom privatnih vlasnika ma-

lih i srednjih hidroelektrana. Deset odsto od naknade ide Fondu za zaštitu okoline i energetske efikasnost.

“U Republici Srpskoj tokom 2017. godine izgrađeni su novi proizvodni objekti, dok će dio njih biti završen tokom 2018. godine te je i za njih, s ciljem isplate zakonom propisanog podsticaja, neophodno osigurati sredstva za podsticaj”, ističu u Komisiji

croenergo.eu

UGOVOR O IZGRADNJI TERMoeLEKTRANE U PANČEVU

Ugovor o izgradnji termoelektrane u Pančevu potpisan je u Beogradu između kompanija “TE-TO Pančevo” i kineske kompanije “Shanghai Electric Group”. Ugovor su potpisali Aleksandar Varnavski, direktor kompanije “TE-TO Pančevo” i predsjednik holdinga “Shanghai Electric Group” Ji Ksiaorong, saopštio je NIS.

Industrijsko-energetski holding “Shanghai Electric Group” je pobijedio na tenderu u

julu, na kojem su učestvovala kompanije iz Grčke, Austrije, Švajcarske i Kine.

“Shanghai Electric Group” će se baviti projektovanjem, isporukom opreme i materijala, građevinsko-montažnim radovima, obukom zaposlenih i puštanjem “TE-TO Pančevo” u eksploataciju.

- TE-TO Pančevo će biti električna centrala kombinovanog ciklusa, namijenjena za proizvodnju električne i toplotne energije od prirodnog gasa. Proizvedena toplotna i električna energija će biti namijenjena za obezbjeđenje povećanih potreba Rafinerije nafte Pančevo. Preostali dio električne energije biće usmjeren u energetske sistem Srbije - saopštio je NIS.

Kako se navodi, početak izgradnje je planiran za drugi kvartal 2018. godine, a završetak i puštanje u rad “TE-TO” Pančevo za četvrti kvartal 2019. godine.

Generalni direktor “Gasprom energoholdinga” Denis Fjodorov je rekao da ta kompanija, koja je ruski lider u sferi toplotne generacije, širi geografiju svojih projekata.

Kiril Tjurdenjev, generalni direktor kompanije NIS je rekao da je izgradnja TE-TO u Pančevu projekat koji predstavlja još jedan garant energetske stabilnosti Srbije.

- Sigurnost u snabdijevanju električnom i toplotnom energijom rafinerije u Pančevu, kao i dodatne količine električne energije koje ćemo plasirati na tržište, obezbijediće neophodnu energetske sigurnost građanima ove zemlje. Izuzetno sam ponosan što je NIS dio ovog značajnog projekta, čime još jednom potvrđujemo status najznačajnije energetske kompanije u regionu - naveo je Tjurdenjev.

Primjena savremenih parno-gasnih tehnologija tokom izgradnje omogućiće da se obezbijedi proizvodnja ekološki čiste energije, ističe Aleksandar Varnavski, direktor “TE-TO Pančevo”.

“Ukupna instalisana električna snaga iznosi 200 MW, a toplotna - 121 Gkal. TE-TO će biti izgrađena u izuzetno kratkim rokovima, a planirano puštanje centrale u rad je četvrti kvartal 2019. godine”, rekao je Varnavski.

RTS

IFC I EBRD: 215 MILIONA EURA ZA ENERGIJU IZ OBNOVLJIVIH IZVORA

IFC, članica Grupacije Svjetske banke, i EBRD pomažu Srbiji da podstakne proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i unaprijedi svoj energetske miks putem obezbjeđivanja kreditnog paketa vrijednog 215 miliona eura joint venture kompaniji koja radi na izgradnji najvećeg vjetrovarka na Zapadnom Balkanu - Čibuk 1.

- Vjetrovark snage 158 MW (megavata), koji će se sastojati od 57 turbina i proizvoditi do 457 GWh (gigavat-časova) električne energije godišnje, čiji završetak se planira do kraja 2018. godine, biće najveći komercijalni projekat u oblasti energije vjetra u Srbiji

i regionu Zapadnog Balkana - saopšteno je iz kabineta predsjednika Srbije Aleksandra Vučića, koji je prisustvovao potpisivanju.

U saopštenju se navodi da će na taj način 113.000 domaćinstava dobiti električnu energiju iz obnovljivih izvora, čime će emisija ugljen dioksida biti smanjena za više od 370 hiljada tona godišnje.

Vjetrovark Čibuk 1 doprinijeće otvaranju 400 radnih mjesta tokom izgradnje, kao i izgradnji 50 km novih puteva, dodaje se u saopštenju.

energoportal.inf

REGION

KINEZI ŽELE DA GRADE TERMoeLEKTRANU U SANSKOM MOSTU

Izgradnja Termoelektrane u rudniku Kamengrad u Sanskom Mostu jedan je od strateških projekata Vlade FBiH u energetskom sektoru, a pojedini kineski investitori već su pokazali interes za ovaj projekt.

Delegacija kompanije "Harbin Electric International" iz Kine posjetila je opštinu Sanski Most i predstavnike firme Lager d.o.o. Posušje koja je vlasnik i nosilac koncesionog prava na uglj koji se kopa na području površinskog kopa Zlauša u Sanskom Mostu.

Predstavnike kineske kompanije koja je zainteresovana za gradnju termoelektrane u Sanskom Mostu dočekali su predsjednik opštine Faris Hasanbegović sa svojim

saradnicima, kao i predstavnici Vlade Unsko-sanskog kantona.

- Radi se o inicijalnim razgovorima na kojima su oni predstavili svoju kompaniju. Oni su svjetska kompanija, a u više od 30 država su već izgradili termoelektrane. Trenutno grade jednu u Dubaiju. Tehnološki su na nivou da mogu raditi po standardima koji se traže u EU, pa čak i iznad toga kada su u pitanju ekološke norme - kazao je Hasanbegović.

Prema njegovim riječima, projekat podrazumijeva izgradnju termoelektrane kapaciteta 400 MW.

- Radi se o inicijalnim i informativnim razgovorima u kojima nema nikakvih ugovora, sporazuma i slično. Uslovno kazano, tek se ispituje teren. Što se tiče lokalne zajednice, mi stojimo i dajemo podršku projektu, no da se prethodno ispoštuju svi normativi koji su zakonom propisani, ponajprije iz domena ekologije i zaštite zdravlja - kaže Hasanbegović.

Na sastanku su prisustvovali i predstavnici firme Lager iz Posušja koja je od prošle godine koncesionar na rudniku, a u maju ove godine su počeli sa eksploatacijom mrkog uglja sa površinskog kopa Zlauša.

Kako je istaknuto, kompanija "Harbin Electric International" bavi se izgradnjom, pro-

jektovanjem i opremanjem hidroelektrana i termoelektrana od 1983. godine, a brojne takve objekte po sistemu "ključ u ruke" izgradili su u preko dvadeset zemalja svijeta, uključujući energetske objekte koje su izgradili u Turskoj, Indoneziji, Pakistanu, Južnoafričkoj Republici, Filipinima, Kambodži, Vijetnamu, Ekvadoru, Iranu, Indiji itd., instalirajući objekte koji proizvode skoro 30.000 hiljada MW električne energije. Najveći dio njihovih projekata finansiran je direktno sredstvima Vlade NR Kine, kao i vodećih kineskih banaka.

Podsjećamo, Vlada FBiH je 2016. godine donijela odluku kojom izgradnju Termoelektrane u Sanskom Mostu svrstava u strateški projekat u energetici u Bosni i Hercegovini. Kako je istaknuto, uz kapitalnu investiciju od 1.020.000.000 KM, pokretanje proizvodnje Rudnika i proizvodnja električne energije TE Kamengrad će predstavljati jednu od najvećih investicija u BiH. Prema ranijim istraživanjima, podzemne zalih mrkog uglja na području kamengradskog basena iznose više od 300 miliona tona.

Realizacija ovog strateškog projekta trebalo bi u velikoj mjeri da doprinese ekonomskom razvoju kako lokalne zajednice, kantona, tako i Bosne i Hercegovine, a imala bi i veliki uticaj na zapošljavanje.

[Energetika.ba](#)

VJETROPARK U TREBINJU ĆE GODIŠNJE PROIZVODITI 126 GIGAVATA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Realizacija projekta "Hrgud" u Republici Srpskoj podrazumijeva izgradnju vjetroparka instalisane snage 48 megavata, a procijenjena neto godišnja proizvodnja je 126 gigavat-časova električne energije, saopšteno je iz "Elektroprivrede Republike Srpske"/ERS/.

U saopštenju se podsjeća da je ukupna vrijednost navedenog projekta 64,5 miliona eura, od čega je 4,5 miliona eura vlastitih sredstava ERS-a, a preostali dio se obezbjeđuje putem kredita Njemačke razvojne banke.

U ERS-u ističu da je Njemačka razvojna banka, osim kredita, obezbijedila dodatni grant od 200.000 eura za pripremne aktivnosti na projektu koje podrazumijevaju izradu studije procjene uticaja na životnu sredinu, koja zahtijeva prethodno sprovođenje ornitoloških istraživanja /jednogodišnje posmatranje migracije ptica, slijepih miševa i drugih vrsta na lokaciji projekta/.

U dosadašnjim pripremnim aktivnostima Njemačka razvojna banka finansirala je

Projekat mjerenja karakteristika vjetra u Republici Srpskoj, za šta je obezbijedeno 600.000 eura grant sredstava, te ističu da su mjerenja rađena na pet lokacija i da je za svaku od njih urađena prethodna studija izvodljivosti.

"Na osnovu rezultata mjerenja i preporuka koje su dale studije, ERS se opredijelio za Hrgud kao jednu od najperspektivnijih lokacija, gdje je procijenjena neto godišnja proizvodnja od 126 gigavat-časova električne energije", ističe se u saopštenju.

ERS je sa Ministarstvom industrije, energije i rudarstva Srpske već zaključio ugovor o koncesiji, prema kojem je ukupno planirano vrijeme potrebno za izgradnju vjetroparka tri godine, od čega za pripremne aktivnosti dvije godine, a za konkretnu izgradnju godina dana.

Izgradnjom vjetroparka "Hrgud" realizuju se obaveze iz Akcionog plana za izgradnju obnovljivih izvora energije do 2020. godine, koji je donijela Vlada Republike Srpske.

[energetika.ba](#)

SVIJET

UGALJ I DALJE JAKO VAŽAN ZA SAD

U 2017. ugalj ima 30% udjela u američkoj proizvodnji električne energije.

Američka proizvodnja uglja je u prvoj polovini 2017. godine bila tek neznatno manja nego lani, a ugalj i dalje ima važnu ulogu u američkom energetskom miksu, objavila je u zadnjem izvještaju američka Uprava za informisanje o energetici (EIA).

U izvještaju se takođe navodi da je ugalj zadnjih godina izgubio dio udjela u energetskom miksu, ali da i dalje u 2017. ima 30% udjela u proizvodnji električne energije, dok prirodni gas ima 31%, a obnovljivi izvori (uključujući hidroenergiju) 20%, javlja novinska agencija UPI.

energetika-net.com

NJEMAČKA OBORILA REKORD U PROIZVODNJI ELEKTRIČNE ENERGIJE PUTEM VJETROELEKTRANA

U Njemačkoj je u subotu, 28. oktobra, bilo posebno vjetrovito pa su efikasne vjetroeletre generisale ukupno 39.409 MW električne energije, koliko bi otprilike stvorilo blizu 40 nuklearnih reaktora.

Drugim riječima, vjetar je proizveo gotovo četvrtinu (24,6 posto) ukupne električne energije u Evropskoj uniji, što je

bio najveći postotak ikad zabilježen.

Prethodni rekord proizvedene električne energije u Evropskoj uniji putem vjetroeletre (19,9 posto) zabilježen je 8. oktobra 2017. godine.

Zanimljiv je takođe podatak da Danska generiše 109 posto svojih energetskih potreba putem vjetra, dok Njemačka generisala 61 odsto.

Energetika.ba

PRVA PLUTAJUĆA VJETROELEKTRANA PROIZVODI STRUJU

Prva plutajuća vjetroeletra, u blizini obale Škotske, počela je sa radom. Vjetrofarma Hajvind, snage 30MW, kojim upravlja norveška naftna grupa Statoil u partnerstvu sa kompanijom Masdar za obnovljivu energiju iz Abu Dabija, nalazi se na 25 kilometara od obale Aberdinašajra, prenosi agencija Frans pres.

Ona će snabdijevati električnom energijom oko 20.000 domaćinstava.

Izvršna potredsjednica Statoilove kompanije Nju Enerdži Solušens, Ajrin Rumelhof, navela je u saopštenju da će Hajvind "otvoriti put novim mogućnostima na globalnom tržištu za plutajuće priobalne vjetroeletre".

Mohamed Al Ramahi, izvršni direktor Masdara, smatra da "Hajvind Škotska" pokazuje da tehnologija plutajućih elektra na vjetar može biti komercijalno održiva gdje god su morske dubine prevelike za konvencionalne fiksne vjetroeletre na moru".

Tehnička svojstva koja omogućavaju vjetrofarmama da plutaju dalje od obale otvaraju mogućnost za brži razvoj čistih tehnologija, koji je često usporavalo pro-

ktivljenje javnosti prema izgradnji velikih turbina u blizini kuća ili na lokacijama sa živopisnom panoramom.

Ni Aberdinašajr nije zaobišlo javno protivljenje projektima izgradnje vjetroparkova u blizini obale, budući da je i američki predsjednik Donald Tramp u sudskoj parnici bezuspješno pokušavao da "isposluje" da britanski sudovi blokiraju izgradnju turbina koje su vidljive sa njegovog terena za golf.

Kod projekta Hajvind je primijenjena litijska baterija od 1MWh, poznata pod nazivom Batvind, za prevazilaženje problema kod mnogih projekata čiste energije, a koji se odnosi na skladištenje proizvedene struje u vrijeme niske tražnje.

Škotska premijerka Nikola Sterdžon izjavila je da će Hajvind pomoći Škotskoj da ispuni svoje "ambiciozne ciljeve u oblasti klimatskih promjena".

Prema njenim riječima, vjetropark sa projektovanim akumulatorom za skladištenje struje, "postavlja nas na prvo mjesto u ovoj globalnoj trci i pozicionira Škotsku kao svjetski centar u oblasti energetskih inovacija".

B92

ISKLUČENA STRUJA U 330.000 DOMAĆINSTAVA U NJEMAČKOJ

U Njemačkoj je prošle godine zbog neplaćenih računa isključena struja u 330.000 domaćinstava, podaci su njemačke Vlade. Prema podacima u koje je uvid imala njemačka novinska agencija DPA korisnici koji nijesu redovno plaćali

račun za struju dobili su ukupno 6,6 miliona pisama upozorenja o isključenju.

Broj isključenih pretplatnika je na istom nivou kao i prethodne godine kada je bez struje ostalo oko 331.000 domaćinstava.

Blic.rs

ZA ČLANOVE SOZ-A USLUGE EDUKATIVNO TRENAŽNOG CENTRA FOKUS U NIKŠIĆU PO IZUZETNO POVOLJNIM USLOVIMA

Sindikalna organizacija zaposlenih EPCG potpisala je ugovor sa Edukativno trenažnim centrom Fokus u Nikšiću o korišćenju usluga tog centra po izuzetno povoljnim uslovima.

Naime, zaposleni EPCG, članovi SOZ-a, mogu da koriste sve usluge Fokusa po cijeni mjesečne članarine od 20 eura. Takođe, isti popust važi i za članove porodice zaposlenog.

U cijenu mjesečne članarine nije uključena samo teretana, već mnogobrojni trenažni programi, koji su u ponudi Fokusa. Uz mjesečnu članarinu od 20 eura na raspolaganju je neograničen broj termina, a mogu se kombinovati sve usluge Fokusa po želji članova SOZ-a. Fokus je odavno poznat po raznim zanimljivim trenažnim programima za odrasle, ali i za djecu.

EVO KOJI PROGRAMI I U KOJIM TERMINIMA SU NA RASPOLAGANJU:

SALA 1

Vrijeme	Ponedjeljak	Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak	Subota
09:00	AEROBIC MIX	AEROBIC MIX		AEROBIC MIX	AEROBIC MIX	
17:00	Specijalno funkcionionalno motoričko trening (Školska)				Specijalno funkcionionalno motoričko trening (Školska)	HIT (Intervalni trening)
18:00	HIT (Intervalni trening)	Specijalno funkcionionalno motoričko trening (Školska)	BODY WEIGHT (trening snage sa težimim spravama)	Specijalno funkcionionalno motoričko trening (Školska)	CROSS trening (kruti trening, kardio+snaga)	BODY WEIGHT (trening snage sa težimim spravama)
19:00						Fitness + korektivna gimnastika (sala 2)
19:00	BODY WEIGHT (trening snage sa težimim spravama)	Fitness + korektivna gimnastika	CROSS trening (kruti trening, kardio+snaga)	Fitness + korektivna gimnastika	HIT (Intervalni trening)	CROSS trening (kruti trening, kardio+snaga)
20:00	CROSS trening (kruti trening, kardio+snaga)	AEROBIC MIX (pilates, stretching, BIK, insanity, cardio)	HIT (Intervalni trening)	AEROBIC MIX (pilates, stretching, BIK, insanity, cardio)	BODY WEIGHT (trening snage sa težimim spravama)	
21:00	AEROBIC MIX (pilates, stretching, BIK, insanity, cardio)				AEROBIC MIX (pilates, stretching, BIK, insanity, cardio)	

SALA 2

Vrijeme	Ponedjeljak	Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak	Subota
17:00		TOTAL BODY MIX				
17:20						BOXFIT ←-17:00h
18:20	KARATE ŠKOLICA	BOXFIT	KARATE ŠKOLICA	BOXFIT	KARATE ŠKOLICA	TOTAL BODY MIX ←-18:00h
19:20	KARATE 1	KARATE 1	TOTAL BODY MIX	KARATE 1	KARATE 1	
20:20	KARATE 2	KARATE 2		KARATE 2	KARATE 2	
21:45	SPORTISTI	SPORTISTI		SPORTISTI	SPORTISTI	

NOVO U GRADU!!!

Otvoren je Fokus Fitness Center.

Ovaj luksuzni prostor nudi sve što je potrebno profesionalcima ali i svima ostalim željnim ozbiljnog treninga, sa profesionalnim trenerima i na novim spravama. Svjetski poznati brend TechnoGym opremio je prostor spravama iz elemental plus programa. Osim za rekreativno vježbanje, ove sprave su idealne i za poboljšanje zdravlja i fizioterapeutske vježbe. Fokus centar otvorenog srca.

TRENAŽNIM PROCESIMA RUKOVODE:

- IVANOVIĆ DEJAN - 3.DAN
Selektor reprezentacije Crne Gore
- SVETLANA BUELOVIĆ
Fitness trener
- MILAN JOVIČEVIĆ
Profesor fizičke kulture
- PETAR POPOVIĆ
Fitness trener
- IGOR MEMEDOVIĆ
Magistar sporta

kontakt tel. +382 68 11 33 11
etcfokus@gmail.com fokuskarateklub@gmail.com

Svi zainteresovani članovi SOZ-a, koji žele da iskoriste ovu ponudu moraju se prvo javiti predsjedniku sindikalne podružnice SOZ-a u Direkciji Društva, Vladimiru Nikčeviću, putem i-mejla: vladimir.r.nikcevic@epcg.com ili na telefon: 067600180.

AKTUELNOSTI

MENADŽERI I DIO ZAPOSLENIH U EPCG PROŠLI, U OKTOBRU, TRENING IZ OBLASTI KOMUNIKACIJA I TIMSKOG RADA PO PROGRAMU PODGORIČKE KOMPA NIJE ID FAKTOR

ZAPOSLENI SU “OGLEDALO” KOMPA NIJE

Mitar Vučković

“Kako znate da ste pobijedili? Kada energija dolazi na drugi način i kada vaši ljudi vidno rastu i pojedinačno i kao grupa.”

Sir John Harvey-Jones

Nakon treninga na temu: “Vještine komunikacije i timski rad”, 17. i 18. oktobra 2017. godine, koji je uspješno prošlo petnaestak članova menadžmenta kompanije, na inicijativu Direkcije za ljudske resurse EPCG, dvodnevni trening na temu: “Vještine komunikacije”, organizovan je, 24. i 25. oktobra, i za dvadesetak zaposlenih koji su, zahvaljujući svom radu i zalaganju, prepoznati kao perspektivni u

organizacionoj strukturi kojoj pripadaju. Trening program podgoričke kompanije ID Faktor, koncipiran je tako da učesnici obuke ovladaju posebnim vještinama komunikacije neophodne za unapređenje i bolje rezultate u poslovanju, a pored tehnika komunikacije i razvoja timskog duha kod zaposlenih u velikoj mjeri je i motivacioni. Prema riječima direktorice kompanije ID Faktor i biznis trenerice, Ivane Malović, svako predavanje, svaka priča, svaka interakcija utiče na zaposlene na pokretački način.

Koliko je organizacija treninga radi poboljšanja komunikacije, timskog duha i generalno kompetencija zaposlenih, važna za kompaniju sa jedne i zaposlenog sa druge strane?

Veoma je važna i za jednu i za drugu stranu. „Zaposleni“ su ogledalo kompanije. Njihov način komunikacije, predstavljanja sebe, projekta, tima, uvijek šalje poruku i o kompaniji.

Koliko su crnogorske kompanije zainteresovane za ovaj vid usavršavanja zaposlenih i na šta je stavljen akcenat?

Dosadašnje iskustvo mi je pokazalo da su veće kompanije svjesnije potreba ulaganja u zaposlene. Veći sistemi imaju godišnje i višegodišnje planove razvoja zaposlenih. Takođe, želim istaći da je sve veći broj srednjih i malih kompanija koje vide važnost u razvoju, u promjeni, u usavršavanju zaposlenih. Kompanije koje u kontinuitetu organizuju treninge i

AKTUELNOSTI

razvijaju zaposlene, stavljaju akcenat na usavršavanje i primjenu stečenog znanja kroz timske i individualne programe, od naprednog nivoa komunikacije, prezentovanja, pregovaranja, razvoja timova, unapređenja međuljudskih odnosa, upravljanja promjenama do organizacije vremena, upravljanja stresom. Takođe, stavljaju akcenat na procjenu kompetencija koje sprovode kroz razne alate za procjenu, kako bi došli do spoznaje o tome koja je jedna od sljedećih faza razvoja zaposlenog.

Sa druge strane, manjim kompanijama treba podrška i „navigacija“ od strane konsultanta - trenera o tome šta bi bilo najkorisnije za njihove zaposlene, koliko je važno da krenu sa kontinuiranim ulaganjem u njihov razvoj, šta će to dalje donijeti kompaniji i sl.

Na osnovu bogatog iskustva, na šta biste kao biznis trener posebno ukazali, kada su u pitanju crnogorske kompanije sa aspekta razvoja kadrovskih potencijala?

Crnogorskim kompanijama bih predložila da prate i da se prilagode svjetskim trendovima, da razvijaju zaposlene, da kroz zaposlene kreiraju organizacionu kulturu i klimu koja će im dugoročno gledano donijeti stabilan rast i razvoj. Iskustvo mi potvrđuje da je ulaganje u razvoj i usavršavanje zaposlenih investicija koja se itekako isplati.

Na kraju, kako biste ocijenili tok i rezultate treninga koje ste, nedavno, održali za predstavnike menadžmenta i dio zaposlenih u EPCG?

Veoma dobro, učesnici su bili veoma aktivni, posvećeni, spremni za rad, usvajanje i unapređenje vještina.

ANKETA

Koliko im je značio dvodnevni seminar: „Vještine komunikacija“, kompanije ID Faktor, i koliko će im to koristiti u daljem radu, pitali smo neke od učesnika.

Marija Petranović

Dvodnevni trening ID Faktora na temu: „Vještine komunikacije“ naveo me je na razmišljanje o različitim tipovima ličnosti i da shodno tome prilagodim način komunikacije datoj situaciji, da u radnoj atmosferi detaljnije obratim pažnju na sam tok komunikacije, u smislu uzajamnog poštovanja, uskladjivanja i uspostavljanja raporta.

Ana Božović

Nakon dvodnevnog treninga, mogu reći da sam bogatija za niz korisnih informacija o modelima i tehnikama komunikacije. Naučila sam kako da na najbolji način prenesem uticajne poruke i da kao prenosilac ostavim jak i pozitivan utisak, na šta je potrebno obratiti pažnju kod sagovornika, na koje jezičke obrasce kao i neverbalne signale koji će nam dati više informacija o sagovorniku.

Milica Jokić

Bilo je jako interesantno i poučno. Mogu reći da sam već počela da u svakodnevnoj komunikaciji intenzivnije koristim neke vještine sa kojim sam se upoznala tokom treninga.

VISOKOŠKOLCI ZAVRŠILI SA STRUČNIM OSPOSABLJAVANJEM

Olivera Vulanović

Uspješan završetak

Već petu godinu EPCG omogućava crnogorskim visokoškolicima da, u skladu sa Programom stručnog osposobljavanja, u periodu od devet mjeseci, koliko traje obuka, steknu praktična znanja iz oblasti za koje su se školovali. Sredinom oktobra, trideset visokoobrazovanih djevojaka i mladića primilo je uvjerenja o uspješno obavljenom stručnom osposobljavanju. Skup visokoškolaca pozdravili su izvršni rukovodioci: Predrag Krivokapić (Direkcija za ljudske resurse), Darko Krivokapić (Direkcija za upravljanje energijom) i Nikola Bezmarević (FC Snabdijevanje).

Uz čestitke prisutnima za uspješno savladane zadatke i izazove praktičnog rada, Predrag Krivokapić je podsjetio da se oni nalaze u periodu kad imaju cilj, motivaciju i ambiciju da se što bolje osposobe i naprave nadogradnju u odnosu na fakultetsko znanje. Po ocjenama mentora, ovogodišnja generacija je jako dobra, rekao je Krivokapić. U narednom periodu naći će svoje mjesto, neko u EPCG, neko i kod drugih poslodavaca kao uspješni u svom poslu, zaključio je.

Svima je poželio sreću i Nikola Bezmarević, uz želje da svako od njih nađe adekvatan posao.

Darko Krivokapić je izrazio nadu da je EPCG bila odgovarajuće radno okruženje i da su visokoškolci uspjeli što više da 'ukradu' znanja od mentora.

Zadovoljni su bili i visokoškolci iako im tek sad predstoji glavna 'bitka' za stalno zaposlenje. Danica Janković, koja je završila Političke nauke, smjer žurnalistika, kaže da joj je imponovalo što je praksu obavljala u eminentnoj kompaniji kakva je EPCG, a posebno je zadovoljna iskustvom sa svojim mentorom. Po njenom mišljenju, Program stručnog osposobljavanja u potpunosti opravdava svoje postojanje s obzirom da pruža potpuni uvid u praktičnu stranu profesije koje su izabrali. Osim toga, svima pruža šansu da se izgrade i definišu svoje poslovne afinitete.

Miluša Devedžić, koja je iz radnog odnosa završila Ekonomski fakultet u Novom Sadu ima samo riječi hvale za svoju mentorku Mirjanu Medenicu, šeficu FC Snab-

dijevanje Pljevlja, uz koju je, kaže, maksimalno korisno iskoristila vrijeme obuke.

U Glavnoj finansijskoj direkciji stručno osposobljavanje obavio je i dipl. ecc. Vladimir Perović koji je jako zadovoljan što je radio u kompaniji kao što je EPCG. Smatra naročito bitnim što je imao priliku da u praksi provjeri neke teorijske postulate korišćenjem eksela za šta nije imao prilike na fakultetu.

Vladimir Perović

Danica Janković

Miluša Devedžić

DRUŠTVO

INFORMATORI O EPCG SPREMNI ZA NAJMLAĐE

ENERGIJA JE U ZNANJU

Danica Janković

EPCG je ovog puta pažnju posvetila edukaciji najmlađih informišućih o svojim osnovnim djelatnostima, značajem za društvo i važnim istorijskim momentima.

Đaci osnovnog i srednjoškolskog uzrasta će na tridesetak zabavnih i ilustrativnih stranica učiti o električnoj energiji, njenom nastanku, putu koji pređe do naših domova i škola, načinima proizvodnje kao i o prvim otkrićima u oblasti te nauke u informatorima za djecu čija je štampa nedavno završena.

„Energija je sve što nas okružuje, što ti daje snagu da se igraš, pjevaš, učiš, trčiš i radiš sve ono što voliš. Energija je život“, uvodne su rečenice informatora.

Već na početnim stranicama istaknuti su Nikola Tesla i Benjamin Franklin kao izuzetno važne ličnosti u pronalaženju električne energije. Rad genijalnih naučnika predstavljen je kroz interesantne primjere kako bi učenje iz ove oblasti fizike bilo što zanimljivije.

Kako očuvati prirodu, uštedjeti struju i zaštititi se od nje, važne su teme informatora. Pored toga, ima riječi i o obnovljivim izvorima energije kao veoma važnima u

procesu proizvodnje struje u našoj zemlji, ali i bitnima u očuvanju životne sredine. Istaknuti su potencijali vode, vjetrova, sunca i biljaka. Stranice smo posvetili i značaju neobnovljivih izvora kroz primjer jedine termoelektrane na našim prostorima, TE "Pljevlja", a u okviru tog naslova đacima objašnjavamo kako distribuiramo termoelektroenergiju i zagrijavamo gradove.

Kroz priču o hidroenergetskim potencijalima predstavljen je rad HE "Piva" i HE "Perućica", kao i funkcionisanje i značaj pet malih hidroelektrana u sastavu EPCG i to: Rijeka Mušovića, Lijeva Rijeka, Rijeka Crnojevića, Podgor i Šavnik.

Prvi informatori već su podijeljeni đacima OŠ "Milija Nikčević", iz Kličeva, u Nikšiću, a ostatak će se dijeliti najmlađima već prilikom prvih školskih posjeta proizvodnim objektima i upravnoj zgradi EPCG.

Slavica Perošević, direktorica OŠ "Milija Nikčević", istakla je da su se učenici obrađivali interesantnom informatoru.

- Elektroprivreda je nedavno donacijom računara kojima je opremljena informatička učionica pokazala odgovornost prema svojim građanima, osobito prema najmlađima, te smo im kao obrazovno-vaspitna ustanova zahvalni što su omogućili unapređenje nastavnog procesa i vannastavnih aktivnosti. Takođe

je učenike obrađivao "informator" koji pored postojećeg znanja o ovoj kompaniji i njenim počecima, nudi na zanimljiv način obrađene podatke o energiji. U sadržaju informatora učenici će pronaći podatke i zanimljivosti kao što su: definicija energije, nastanak električne energije, nalazak iste, izvori i obnovljivi izvori energije i mnoga poglavlja čiji sadržaj na prijemljiv način pronalazi put do čitalaca. Autori nijesu zaboravili da pored edukativnog sadržaja vezanog za hidroenergiju i hidroelektrane djecu upoznaju sa energijom vjetrova, sunca i biljaka kao i sa termoelektroenergijom i zagrijavanjem gradova. Takođe poglavlja o zaštiti životne sredine, o očuvanju prirode, o štednji energije i osobito poglavlje sa uputstvima i obavezanim mjerama opreza pri korišćenju električne energije i rukovanju električnim aparatima su značajna, prije svega, za bezbjednost svakog pojedinca - istakla je Perošević.

Edukativna funkcija informatora teži da najmlađe okupi oko jednog važnog podatka, a to je da interesovanjem i informisanosti učinimo da njihovo znanje bude najenergičnije polje djelovanja.

SPORT I REKREACIJA

KUP EVROPSKIH ŠAMPIONA

DRAGOCJENO ISKUSTVO ZA ŠAHISTE ELEKTROPRIVREDE

Marko Burić

Šahovski klub Elektroprivreda učestvovao je na Kupu evropskih šampiona, koji se održao od 07. do 15. oktobra u Antaliji. Riječ je o prestižnom takmičenju, na kojem su učestvovali najbolji svjetski šahisti. - ŠK "Elektroprivreda" je prvi put u svojoj istoriji učestvovao na Kupu evropskih šampiona kao prošlogodišnji vicešampion države. Nijesmo blistali u Antaliji, najviše iz razloga što smo nastupili sa

kombinovanom i podmlađenom ekipom. Treba istaći da smo se u domaćem sastavu suprotstavili izuzetno jakoj konkurenciji. Nastupila su najzvučnija imena svjetske šahovske scene, kao i bivši prvak svijeta Vladimir Kramnik, ovogodišnji izazivač svjetskog prvaka Sergej Karjakin. Koliko je takmičenje jako i prestižno govori podatak da je u Antaliji nastupila većina od prvih sto svjetskih

igrača. Ipak, stekli smo jedno veliko iskustvo, koje će biti od velike koristi našim igračima u nastavku sezone - rekao je Jovan Milović, sekretar i igrač u ŠK "Elektroprivreda".

Najbolji pojedinačni rezultat ostvario je Internacionalni majstor Predrag Nikač sa osvojenih pet poena iz sedam partija.

- Crna Gora je na nedavno održanom kongresu Evropske šahovske unije u Grčkoj dobila organizaciju Evropskog Kupa šampiona za 2019. godinu kada očekujemo da nastupimo u najačem sastavu i okitimo se najvećim odličjem - istakao je Milović.

U ŠK "Elektroprivreda" su dodali kako su zahvalni upravi kompanije što im je omogućila da se takmiče sa najzvučnijim imenima svjetske šahovske scene i da na najbolji mogući način na međunarodnoj sceni prezentuju kompaniju i državu.

POČELA BIZNIS LIGA CRNE GORE U KOŠARCI

PORAZ EPCG NA STARTU

Marko Burić

Košarkaški klub EPCG porazom je krenuo u odbranu titule u Biznis ligi Crne Gore. Bolji od naše ekipe bio je Investiciono-razvojni fond. IRF je slavio nakon produžetka 50:45 (7:8, 14:9, 4:14, 14:8, 11:6).

Naš tim je bio blizu pobjede u oslabljenom sastavu, ali smo u finišu četvrte četvrtine ispustili prednost i dozvolili protivniku da meč odvede u produžetak. KK EPCG ne može biti zadovoljan ni suđenjem, pošto su neke sporne odluke na štetu našeg klub u trenucima kada se lomio meč direktno uticale na konačan ishod.

ELEKTROPRIVREDA CG – INVESTICIONO-RAZVOJNI FOND 45:50 (8:7, 9:14, 14:4, 8:14, 6:11)

Dvorana: Sportski i kulturni centar Univerziteta Crne Gore. Sudije: Nikica Popović, Dejan Šanjević i Ivan Lakićević (Podgorica).

ELEKTROPRIVREDA CG:

Vojičić 2, Grbović, Brkuljan 7, B. Đordan 6, Drašković 2, S. Đordan 21, Vukotić 4, Vukčević, Banović 2.

INVESTICIONO-RAZVOJNI FOND:

Mitrović, Vukadinović, Kažić, Marković, Obradović 12, Fatić 10, Bulatović 19, Vukčević, Drašković 9, Šaranović, Žugić.

RUŠEVINE ČUDESNE MOĆI (I DIO)

Tekst i fotografije: Andrija Kasom

ŠARM LOUTRAKIJA OSVAJA TURISTE

Polazna tačka na ovom putovanju je bio Loutraki, baza iz koje sam odlazio i vraćao se. Loutraki je sličan mnogim turističkim ljetovalištvima, grad sa bezbroj hotela, grade se i novi, postoje i oni koju su nekada bili to, a danas su prazne ruine, kao takvi se mogu naći i u samom srcu grada. Zbog čega su prepušteni zubu vremena, nikada mi neće biti jasno, Loutraki je turističko mjesto?! Svi hoteli pored kojih sam prolazio, stilom gradnje su slični, jednostavni... Nijesam primijetio velelepne koji arhitektonskim vizurama osvajaju, ostavljaju bez daha, toga u Loutrakiju nema. Duž cijele obale, pored mora vodi staza, idealna za sve one koji vole duge šetnje pored mora, posmatranje najljepših zala-

zaka sunca u sutonu... Bezbroj kafeterija, restorana smješteni su cijelom dužinom šetališta, „načičkani“ jedni pored drugih. U njima nema preglasne muzike, ima je one jačine koja odgovara ušima i nimalo jačom. A, na šetalištu, svega i svačega, prodaju se „džidžale-midžale“, a ja sam bio uvjerenja da je to samo nas „izum“. No, turistička je sezona, mora se nešto zaraditi, svaki cent dobro dođe.

Plaža je lijepo sređena, pijesak kao na Bečićkoj plaži. Mjesta ima za sve, za one koji žele uživati na ležaljka, za one koji žele leći na pijesku. Interesantno je da se ležaljke i suncobrani ne naplaćuju, dovoljno je da ste gost lokala i dobijate ih gratis. A, tek u večernjim satima plaža je posebna, na svakom stolu pored ležaljki upale se svijeće, i ne znate će je veća gužva, na

plaži ili u kafićima. Izuzetan trik, jer previše je onih kojima ni elegantna odjeća ne smeta da uživaju u ispijanje odabranog pića, tik uz more.

Koliko je plaža duga, nijesam mogao procijeniti dok sam je prolazio, ali žuljevi na tabanima su mi bili dokaz, da ima kilometara i kilometara.

KORINTSKI KANAL SIMBOL LJUDSKE MOĆI

Plaža vodi do Korinskog kanala koji je na ovom putovanju bio prva „meta“ moje radoznalosti. Korintski kanal povezuje Korintski zaliv sa Egejskim morem. Ime

PUTOPIŠNA REPORTAŽA

je dobio po obližnjem gradu Korintu, koji se nalazi na zapadnom kraju kanala. On razdvaja poluostrovo Peloponez od grčkog kopna i na taj način ga tehnički čini ostrvom. Ideja i pokušaji gradnje kanala potiču još iz 602.godine prije nove ere. Kanal je konačno počeo da se gradi 1881.godine i završen je 1893. godine. Kanal je dug 6,3 km i širok oko 21-24 metara, a dubina varira od 7,5 do 8 metara. Strane (stijene) kanala su prirodnog, krečnjačkog porijekla i dosežu visinu i do 75 metara od površine mora. Izgradnjom Korintskog kanala uštedelo se oko 700 kilometara (430 milja) plovnog puta oko Peloponeza, ali je preuzak za moderne teretne brodove, i može da prihvati brodove širine do 16 metara i gazom do 7 metara. Kanal se danas koristi najvećim dijelom za turističke brodove i jahte, i kanalom prođe oko 16000 brodova godišnje.

Otišao sam do svetionika na kraju kanala, sjeo pored njega sa mislima koje su u glavi stvarale imaginarnu sliku prokopavanja kanala i divio se ljudskom pregalaštvu za koje ne postoje granice. Lutao sam tim prošlim vremenima, na osnovu viđenih starih fotografija, dok me zvuk sirene jednog broda nije vratio u stvarnost. Trgao sam se i odlučio da idem dalje. Cilj mi je bio most sa kojeg se kanal mogao vidjeti cijelom dužinom i

sa kojeg je pogled za pamćenje. Put sam promašio i našao se pored kasarne, a kao za inat nikoga nijesam sreo da priupitam za pravi put do mosta. Vratio sam se do mjesta za koje sam znao da put od njega vodi do mosta, memorisao sam ga prolaskom autobusom. Dodatno pješčenje mi je počelo stvarati umor, Sunce je peklo žestinom kakvu ovđe ne pamte i pratile su me svih deset dana boravka u Grčkoj. Ni žuljevi na tabanima, ni vrelna Sunca nije me nijednog trenutka pokolebala, nastavio sam do zacrtanog cilja – most na Korintskom zalivu. Ne znam koliko sam pješčio, u momentu sam pomislio da je u pitanju cijela vječnost, da ovom putu nema kraja. Međutim i on

kao i sve u životu ima svoj kraj, zakoračio sam mostom.

Bezbroj ljudi je bilo na mostu, čuli su se mnogi svjetski jezici, foto aparati su škljocali na svakom koraku. Svi su željeli ovjekovječiti kanal, skokove sa njega koji su prava atrakcija za sve ljude avanturističkog duha. U ovoj zemlji sve je podređeno turistima, Grčka je uvijek bila i ostala turistički mamac.

Zastao sam, sačekao sam da se grupe turista udalje i predao se ovjekovječenju Korintskog kanala iz ugla mog objektivu.

50.

kolo nagradne igre za zaposlene "BUDI U TOKU, BUDI U IGRI"

IZVUČENO DESET NAGRADA

U OVOM KOLU NAGRADE SU OBEZBIJEDILI: DIREKCIJA ZA ODNOS SA JAVNOŠĆU - PET KNJIGA, LOVČEN OSIGURANJE AD - GODIŠNJE OSIGURANJE KUĆE ILI STANA, OPTIKA „OPTOTIM“ - DVA VAUČERA OD PO 50 EURA, KLUB KOREKTIVNE GIMNASTIKE "ISKRA" MASAŽU I EDUKATIVNO TRENAŽNI CENTAR "FOKUS".

DOBITNICI POKLON KNJIGE DIREKCIJE ZA ODNOS SA JAVNOŠĆU:

1. Veselin Lacmanović (Te Pljevlja)
2. Ivanka Đuričić (Snabdijevanje Tivat)
3. Aleksandar Toljić (HE Perućica)
4. Dragan radulović (Direkcija)
5. Branko Ilić

NAGRADA LOVČEN OSIGURANJA A.D. PODGORICA:

1. Vladimir Šimun (HE Piva)

MASAŽU U KLUBU KOREKTIVNE GIMNASTIKE „ISKRA“ DOBIO/LA JE:

1. Zoran Knežević (Direkcija)

VAUČERE OD 50 EURA U OPTIKAMA „OPTOTIM“ DOBILI SU:

1. Radmila Sekulić (OJ Ulcinj)
2. Tanja Vlahović (OJ Berane)

MJESEČNA ČLANARINA ZA GRUPNE TRENINGE U EDUKATIVNO TRENAŽNOM CENTRU "FOKUS" U NIKŠIĆU:

1. Biljana Lalatović (Direkcija)

Komisija za izvlačenje: **Svetlana Gardašević** (SOZ) i **Miodrag Vuković** (Direkcija za odnose sa javnošću)

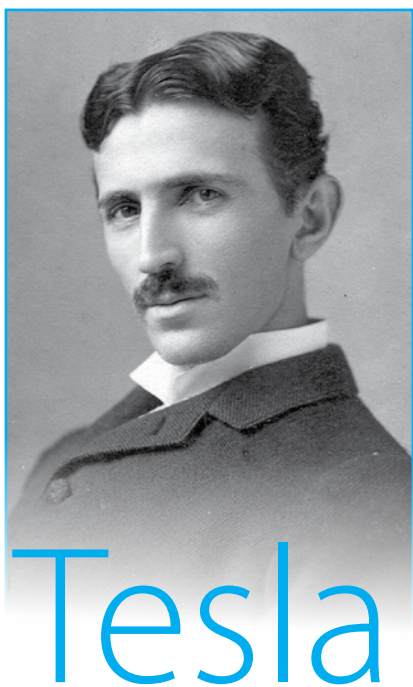
NAPOMENA:

Pravo na učešće u nagradnoj igri imaju samo zaposleni u EPCG. Poštovane kolege obavještavamo vas da ćemo u obzir uzimati samo kupone sa tačnim odgovorom na nagradno pitanje. Istovremeno podsjećamo Vas da se, shodno pravilima, učešće u nagradnoj igri obezbjeđuje popunjavanjem isključivo jednog kupona. Svi oni koji budu slali dva ili više kupona, kao i kuponi sa netačnim ili bez odgovora biće unaprijed diskvalifikovani.

REDAKCIJA

NAGRADNO PITANJE U OVOM KOLU:

Koliko će biti sredstava uloženo u modernizaciju hidroelektrana?

Tridesetog juna 1908. odjeknula je eksplozija iznad sibirске šume, u Tunguziji. Vatrena lopta prečnika do 100 metara opustošila je 2.000 kvadratnih kilometara šume i oborila 80 miliona stabala.

Zemlja se tresla, a u najbližem gradu, 60 kilometara dalje, prozori su se porazbijali. Srećom, nije bilo žrtava jer je ovo slabo naseljen kraj.

Jedan očevidac je rekao da se "nebo podijelilo na dva dijela i da je visoko iznad šume sjeverni dio neba bio u plamenu...a čuli su se zvuci kao da kamenje pada s neba ili kao da puca oružje."

U tunguškoj eksploziji oslobođeno je energije koliko zaprema 20 atomskih bombi poput one bačene na Hirošimu, a seizmički talasi su registrovani čak u Velikoj Britaniji.

U novije vrijeme, brojni ruski naučnici, od kojih su većina akademici, zastupaju tezu da je tunguška eksplozija djelo Teslinog genija.

MUDRE MISLI

tanja.nikcevic@epcg.com

BITI ČOVJEK

„Prepreke su one strašne stvari koje ugledaš u trenutku kada skineš oči sa svog cilja.“ **Henry Ford**

„Uvijek je prerano za odustajanje.“
Norman Vincent Peale

„Dvije su stvari kojima težimo svi u životu: prva je da dobijemo ono što želimo, a druga da u tome uživamo. Rijetki uspijevaju ovo drugo.“
P. Smith

„Život je ono što se događa dok vi pravite planove za život.“

J. Lennon

„Morate pokušati da napravite sreću u sebi samima. Ukoliko niste sretni na jednom mjestu, velike su šanse da nećete biti sretni ni na nekom drugom.“
Ernie Banks

„Osmjehneš li se djeci, ona uzvrate osmijehom. Osmjehneš li se odraslima, oni će se zapitati: Zašto se ovaj smije?“
Phil Bosmans

„Neki ljudi nikada ne polude. Kakve zaista užasne živote oni vode.“
Čarls Bukovski

„Čovjek koji ne pravi greške obično ne radi ništa.“ **Filips**

„Nemojte mi reći da briga ne pomaže. Znam ja. Stvari o kojima se brinem nikad se ne dese.“ **Anon**

„Lud je samo onaj čija se ludost ne poklapa sa ludošću većine.“ **Beket**

„Istine koje najmanje želimo čuti jesu one koje bi nam najviše koristile da ih znamo.“
Jean De La Bruyere

**KLUB KOREKTIVNE
GIMNASTIKE
ISKRA**

TEL: +382 67 20 99 55 ILI +382 67 24 17 85

ADRESA: BULEVAR IVANA CRNOJEVIĆA 73, 81000 PODGORICA

E-MAIL: BACO.DROBNJAK@GMAIL.COM

Vaše Zdravlje

treba da bude na

PRVOM MJESTU

Programi – usluge:

- Korektivna gimnastika za djecu i odrasle
- Školica sporta za djecu
- Joga (za zgrave, za osobe sa zdravstvenim problemima, za starije od 65. godina i za trudnice) grupno i individualno
- Energoterapija
- Masaža
- Elektrotterapija
- Kineziterapija

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

epcg
Gimnastika Omladine AD NAŠICE

IME I PREZIME _____

POSLOVNA JEDINICA _____

BROJ TELEFONA _____

E MAIL _____

ODGOVOR _____

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

epcg
Gimnastika Omladine AD NAŠICE

IME I PREZIME _____

POSLOVNA JEDINICA _____

BROJ TELEFONA _____

E MAIL _____

ODGOVOR _____

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

51. KOLO NAGRADNE IGRE ZA ZAPOSLENE "BUDI U TOKU - BUDI U IGRI"

BOGAT NAGRADNI FOND

NAGRADNO PITANJE ▶

PRAVILA NAGRADNE IGRE:

Priručnik nagradne igre "Budi u toku - budi u igri" je Direkcija za odnose sa javnošću EPCG. Svrha priređivanja je nagrađivanje zaposlenih, osim u Direkciji za odnose sa javnošću. Jedno lice ima pravo da popuni jedan kupon. Izvlačenje kupona organizuje Direkcija za odnose sa javnošću, a imena dobitnika biće objavljena u narednom broju lista EPCG. Za učešće u igri, potrebno je tačno odgovoriti na nagradno pitanje.

**KOLIKO ĆE BITI SREDSTAVA
ULOŽENO U MODERNIZACIJU
HIDROELEKTRANA?**

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

